

ΘΕΜΑ: «Το όνειρο και το ταξίδι στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη»**105ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ****Σχολικός Σύμβουλος: Τασόπουλος Χρήστος****Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Κωστούδα Σμαράγδα****Τάξη Δ2****ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ****ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ****ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1^ο ΤΡΙΜΗΝΟ****Στόχοι**

- ✓ Να εμπλακούν οι μαθητές /τριες με «παιχνιώδη τρόπο» στην προσέγγιση ενός λογοτεχνικού κειμένου, να το απολαύσουν αισθητικά και να ταξιδέψουν με μέσο τις λέξεις.
- ✓ Να αναγνωρίσουν την ιδιαιτερότητα του ποιητικού λόγου, να αναπτύξουν τη φαντασία τους και την κριτική τους σκέψη, να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους.
- ✓ Να παράγουν κείμενα καταθέτοντας τα προσωπικά τους βιώματα (προφορικού και γραπτού λόγου)
- ✓ Να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους μέσα από τη διαθεματικότητα που προσφέρει η χρήση κάθε ποιήματος
- ✓ Να ασκηθούν στην κατανόηση αφηγηματικών τεχνικών και στη σύγκριση κειμένων
- ✓ Να εθιστούν στην ομαδική εργασία και στη συνεργατικότητα και
- ✓ Να έρθουν σε επαφή και με άλλες μορφές της τέχνης π.χ. να ακούσουν τα ποιήματα μελοποιημένα, να ζωγραφίσουν, να ασκηθούν στην τεχνική του κολλάζ

Προβληματισμός (Πρωτοβουλία-πρόταση)

Η πρωτοβουλία ξεκίνησε από τα βιώματα των παιδιών (που μόλις είχαν επιστρέψει από τις καλοκαιρινές τους διακοπές και ήταν ακόμη νωπές οι ευχάριστες μνήμες ταξιδιών) και τέθηκε σε συζήτηση από τη δασκάλα της τάξης, να προσεγγίσουμε δηλαδή την έννοια «ταξίδι» μέσα από έναν διαφορετικό, ονειρώδη και ποιητικό λόγο. Το θέμα φάνηκε να ενδιαφέρει τα παιδιά και να τα μαγεύει, προσφέρεται για ερευνητικές δραστηριότητες, ικανοποιεί και τους τρεις γενικούς τομείς των διδακτικών στόχων (γνωστικό, συναισθηματικό, ψυχοκινητικό), έχει ελάχιστο κόστος, και εμπλέκει και άλλα διδακτικά αντικείμενα.

Διαμόρφωση σχεδίων εργασίας

Ο δάσκαλος/α είναι υπεύθυνος για τη δημιουργία του κατάλληλου παιδαγωγικού κλίματος ξεκινώντας από τα βιώματα των παιδιών. Βασική προϋπόθεση υπήρξε η συμμετοχή μου ως ισότιμου συνομιλητή και όχι σαν αλάνθαστου μεταδότη γνώσεων. Η όλη διαπραγμάτευση στόχευε στην εμπλοκή των παιδιών με το υλικό που τους παρείχα και συγκέντρωναν. Επιλέξαμε τρία ποιήματα του Οδυσσέα Ελύτη, την «Ποδηλάτισσα» και τη «Μάγια» από τη συλλογή «Τα ρω του Έρωτα» και το απόσπασμα «Ήλιος και Άνεμοι» από την ποιητική σύνθεση «Ο Ήλιος ο ηλιότορας» όπως το παρουσιάζει το Ανθολόγιο της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, «Με λογισμό και όνειρο». Μέσα διδασκαλίας ήταν τα ποιητικά κείμενα, κασέτες ή CD με τα ποιήματα μελοποιημένα, παραμύθια, γεωγραφικοί χάρτες, βιβλία μυθολογίας, διαφημιστικό υλικό από τουριστικά γραφεία, βιντεοταινίες με θέμα τόπους της Ελλάδας καθώς και το υλικό έρευνας που συγκέντρωναν οι μαθητές σε κάθε ποίημα.

Διεξαγωγή δραστηριοτήτων

Πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες κοινές για όλα τα ποιήματα και ειδικές για το καθένα χωριστά:

α) Οι κοινές δραστηριότητες και για τα τρία ποιήματα ήταν:

1. Ανάγνωση, κατανόηση, προσέγγιση και αισθητική απόλαυση των κειμένων.
2. Τα παιδιά διηγήθηκαν προφορικά ό,τι τους εντυπωσίασε (παραγωγή προφορικού λόγου), έγραψαν κείμενα που σχετίζονταν με ό,τι προσέλαβαν από το κάθε ποίημα (παραγωγή γραπτού λόγου), υπογράμμισαν στίχους, που φανέρωναν το ταξίδι και το όνειρο.
3. Ζωγράρισαν ό,τι τους άρεσε από κάθε ποίημα, έκαναν κολλάζ, άκουσαν τα ποιήματα μελοποιημένα, τα τραγούδησαν και δημιούργησαν ακροστιχίδες, ανακάτεψαν στίχους από τα τρία ποιήματα με δικούς τους στίχους και έγιναν μικροί ποιητές. Με αυτές τις δραστηριότητες επιτεύχθηκε η εξακτίνωση στη Γλώσσα, στη Λογοτεχνία, στην Αισθητική Αγωγή, στη Μουσική.

β) Ειδικές δραστηριότητες για κάθε ποίημα

Η ποδηλάτισσα:

1. Τα παιδιά έφεραν πρόθυμα υλικό για το ποδήλατο, συζήτησαν τον τρόπο λειτουργίας του, τους κανόνες κυκλοφορίας του ποδηλάτη από τον Κ.Ο.Κ., έμαθαν και σχεδίασαν τα μέρη του ποδηλάτου.
2. Μίλησαν για το οικολογικό μήνυμα της χρήσης του ποδηλάτου, έκαναν αφίσες με οικολογικά μηνύματα, προσκόμισαν υλικό από αγώνες ποδηλασίας, πληροφορίες για τις ασιατικές χώρες που χρησιμοποιούν ποδήλατο και για τις Ευρωπαϊκές όπου γενικεύεται όλο και περισσότερο η χρήση του, κατέγραψαν τους λόγους για τους οποίους πρέπει να γενικεύεται η χρήση του που συμβάλλουν στη λύση του κυκλοφοριακού προβλήματος. Με αυτές τις πρωτοβουλίες επιτεύχθηκε η εξακτίνωση στη Γεωγραφία και στις Φυσικές Επιστήμες.

Η Μάγια:

Τα παιδιά ονόμασαν αυτή τη διαδικασία «Ένα ταξίδι στα αστέρια»

1. Βρήκαν πληροφορίες για τους αστερισμούς και τους πλανήτες καθώς και μύθους από τη μυθολογία και λαϊκές παραδόσεις για την Πούλια και τον Αυγερινό.
2. Έκαναν συλλογή δημοτικών τραγουδιών, όπου αναφέρονται η Πούλια και ο Αυγερινός.
3. Διάβασαν το παραμύθι του Γ. Μέγα «ο Αυγερινός και η Πούλια», έγινε σύγκριση με άλλες παραλλαγές παραμυθιών, έγραψαν και ζωγράρισαν ένα δικό τους παραμύθι με τη Μάγια και την Πούλια.
4. Δραματοποίησαν το ποίημα και τα παραμύθια που έγραψαν. Με αυτές τις δραστηριότητες επιτεύχθηκε η εξακτίνωση στη Κοσμογραφία και τις Φυσικές Επιστήμες, στη Μυθολογία, στη Λαογραφία και στη Θεατρική Αγωγή.

Ο ήλιος-Οι άνεμοι:

1. Τα παιδιά έκαναν το ταξίδι των ανέμων μέσα από τους γεωγραφικούς χάρτες και επέλεξαν έναν τόπο από αυτούς που αναφέρονται στο ποίημα και δημιουργώντας αφίσες η κάθε ομάδα τον διαφήμισαν και τον παρουσίασαν.
2. Έφεραν πληροφορίες για τον ήλιο και τη δημιουργία των ανέμων.
3. Συνέλεξαν μύθους από τη μυθολογία για τον ήλιο και παραμύθια και ποιήματα για τον ήλιο και τους ανέμους.
4. Έκαναν σύνθετες λέξεις με τη λέξη ήλιος και κατέγραψαν ονόματα των ανέμων. Με αυτές τις δραστηριότητες επιτεύχθηκε η εξακτίνωση στη Μυθολογία, Γεωγραφία, Φυσικές Επιστήμες.

ΘΕΜΑ: «Διατροφικές συνήθειες και κατανάλωση»
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Σχολική Σύμβουλος: Κωτσακώστα Μαρία
Τάξη Γ΄

Εισαγωγή

Τα θέμα μας επιλέχτηκε με αφορμή την πρώτη μέρα συνάντησής μας, όπου συζητήσαμε τι τρώμε στα διαλείμματα, τι αγοράζουμε από το κυλικείο για να φάμε, τι τρώμε κατά τη διάρκεια του Ολοήμερου.

Θέλαμε να μάθουμε ποιες τροφές είναι κατάλληλες για την ηλικία μας και τι πρέπει να προσέχουμε όταν ψωνίζουμε από το κυλικείο, το περίπτερο, το μαγαζάκι ψιλικών ή το Super Market με τους γονείς μας.

Δεύτερη αφορμή ήταν το πρώτο μάθημα της Ιστορίας με τον άνθρωπο τροφοσυλλέκτη, όπου δείξαμε ενδιαφέρον για τις διατροφικές συνήθειες του πρώτου ανθρώπου.

Στόχοι και σκοποί του θέματος

- Να μάθουν τα παιδιά να έχουν σωστές διατροφικές συνήθειες.
- Να γνωρίσουν χώρους παραγωγής (π.χ. εργοστάσιο Γαλακτοκομικών) και χώρους πώλησης προϊόντων. Να συζητήσουν με το προσωπικό (χρήση διαλόγου, προτάσεις ευγενείας που είναι αντικείμενο σπουδής στην ύλη της Γλώσσας).
- Να κάνουν οι ίδιοι εμπορικές συναλλαγές και να υπολογίσουν το κόστος των αγορών τους, τα ρέστα που πρέπει να πάρουν.
- Να μάθουν πώς ψάχνουμε από εφημερίδα, περιοδικό ή βιβλίο για το θέμα που μας ενδιαφέρει, πώς ταξινομούμε το υλικό που βρίσκουμε και πώς το αξιολογούμε.
- Να αναπτύξουν τη φαντασία τους.
- Να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη.
- Να ασκηθούν στο να συντάσσουν ερωτηματολόγια, να σχεδιάζουν πίνακες και να καταγράφουν τα αποτελέσματα της δράσης τους.
- Να αλληλογραφήσουν με σχολεία άλλων περιοχών και να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με θέματα διατροφής.
- Να αναπτύξουν το λεξιλόγιο τους, (προφορική και γραπτή ευχέρεια), την εκφραστική τους ικανότητα.
- Να μάθουν να συνεργάζονται και να δουλεύουν ομαδικά.

Μέθοδος

Αρχικά οι ομάδες ήταν 10 και αποτελούνταν από 2 ή 3 μαθητές. Οι μαθητές διάλεξαν από μόνοι τους με ποιον ήθελαν να συνεργαστούν. Έτσι είχαμε ομάδες αμιγώς αλλοδαπών και ομάδες παιδιών του ίδιου μαθησιακού επιπέδου.

Στην πορεία όμως, διαπιστώσαμε ότι οι ιδέες και η παραγωγή έργου δεν ήταν ποικιλόμορφη και έτσι κάναμε ανασύσταση των ομάδων, των 5 και 6 ατόμων. Αυτό όμως καθιστούσε την ανάγκη να μιλήσουμε για δημοκρατία και να αποφασίσουν ποιοι μαθητές ήταν καλοί στα μαθηματικά ή στη γλώσσα κτλ. και να διασκορπιστούν μέσα στις ομάδες. Σίγουρα όλοι ήταν καλοί σε κάποιο τομέα. Έτσι δεν υπήρχε ομάδα που θα κατηγορούσε μια άλλη ότι τα κατάφερε καλύτερα (π.χ. ήταν όλοι τους καλοί για παράδειγμα στα εικαστικά).

Στη δημιουργία ποιημάτων κάποιοι δούλεψαν ατομικά.

Διδακτικό υλικό

Συλλογή πληροφοριών από:

- περιοδικά, εφημερίδες, βιβλία (λογοτεχνικά, θεατρικά, μαγειρικής), εγκυκλοπαίδειες
- το διαδίκτυο
- Επισκέψεις: οι μαθητές είχαν άμεση επαφή, απέκτησαν βιωματικά τις πληροφορίες

Επιμέρους Ενότητες του θέματος:

- Γνωρίζω τον εαυτό μου και τους συμμαθητές μου:

Μαθαίνω τι με ευχαριστεί και τι όχι, τι με χαρακτηρίζει, τι αγαπώ στο σώμα μου, πώς νιώθω.

Μέτρηση ύψους και βάρους μας- συσχέτιση των προσωπικών μας δεδομένων με τις καμπύλες ανάπτυξης, για να δούμε αν είμαστε υπέρβαροι ή όχι.

- Γλωσσολογική έρευνα-δημιουργία:

1. Καταγραφή σχετικών φράσεων με το θέμα μας μέσα από λογοτεχνικά κείμενα, θεατρικές παραστάσεις. Για παράδειγμα:

- «Πάω αέρα, πάω νερό και λουλούδια ένα σωρό» Ρένα Καρθαίου
- «Μας φιλεύει και σταφύλια σε καλάθια σε μαντίλια» Βασίλης Ρώτας

- Φράσεις από θεατρικά έργα

Κάθε φορά που παρακολουθούσαμε μια θεατρική παράσταση, καταγράφαμε στο τετράδιό μας τις φράσεις που πιστεύαμε ότι ήταν σχετικές με φαγητά.

Όταν γυρνούσαμε στο σχολείο, ανακοινώναμε όλοι το υλικό που είχαμε καταγράψει.

«Το μαγικό μαργαριτάρι»

Θα σε έτρωγα με 1 μπουκιά, μα μόλις γευμάτισα.

Δεν έχω καμιά όρεξη να κουβεντιάζω με άμυλα παιδιά.

Βρήκα ένα θαυμάσιο κολατσιό για κάθε μεδουσάκι.

Δεν το ήξερες ότι το ρήμα για τα ψάρια είναι κολυμπώ;

Αυτά σας μαθαίνουν στο σχολείο;

Η θάλασσα είναι αρκετά αλμυρή και χωρίς τα δικά σου δάκρυα.

Να του πούμε ένα τραγούδι να του ανοίξει η όρεξη;

Δεν είχε κουκούτσι μυαλό, ένα χταπόδι στο βυθό.

Γαύρος είσαι και φαίνεσαι!

2. Δημιουργία ποιημάτων.

Σύνθεση ποιημάτων (συνολικά 10), εδώ παραθέτουμε ενδεικτικά 1.

Προσευχή

Αχ! Θεέ μου σε παρακαλώ
Πρόσεχε όλα τα παιδάκια
Από τον κόσμο αυτό!

Να μην κλαίνε
Να μην πεινάνε,
Μονάχα να γελάνε!

Όχι πείνα, Όχι δάκρυ
στον κόσμο να υπάρχει
μονάχα αγάπη!!!

3. Δημιουργία παραμυθιού «ο Λιχούδης»

4. Συνέντευξη: Ρωτήσαμε τα παιδιά του σχολείου μας, αλλά και ανθρώπους διαφορετικής ηλικίας τι περιλαμβάνει το καθημερινό πρόγραμμα διατροφής τους και πόσα χρήματα δαπανούν εβδομαδιαίως για την αγορά τους.

5. Παροιμίες: βρήκαμε 60 παροιμίες σχετικές με τροφές.
6. Ανέκδοτα: Καταγραφή σχετικών ανέκδοτων, τα οποία τα κολλούσαμε στη στήλη «Το ανέκδοτο της ημέρας», (ένας εμφανής χώρος στον τοίχο της τάξης) για να είμαστε χαμογελαστοί όλη μέρα.
7. Γλωσσοδέτες
8. Συνθήματα

Σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, εμπνεύσαμε τους εαυτούς μας με συνθήματα που είχαμε ακούσει από αλλού. Κάποια συνθήματα δημιουργήθηκαν στην προσπάθειά μας να μελοποιήσουμε ορισμένες φράσεις του θεατρικού παιχνιδιού.

- Μαθηματικές πράξεις:

Απλές καθημερινές εμπορικές συναλλαγές αγοροπωλησίας προϊόντων (μέσα από προβλήματα).

Δημιουργία στατιστικών πινάκων: τι μας αρέσει να τρώμε το πρωί και ποια είναι τα αγαπημένα μας φαγητά, ποιες διαφημίσεις προβάλλονται συχνότερα, πόσα χρήματα δαπανά η οικογένειά μας εβδομαδιαίως για τρόφιμα.

Σύνολα-Υποσύνολα -Κατηγορίες τροφών.

- Μαγειρική:

Κατασκευή του δικού μας υγιεινού γλυκού (μελομακάρονα με μέλι και ελαιόλαδο, αντί ζάχαρης και βουτύρου).

- Θεατρική παράσταση: «Οι Λιλιχούδιοι και οι Ανυφαγούδιοι» Το Θεατρικό έργο το βρήκαμε στο σχετικό βιβλίο «Παιδική Σκηνή» Β. Αναστασιάδη. Η μελοποίηση των τραγουδιών έγινε από τους μαθητές.
- Φανταστικός Χώρος: Απόψεις μαθητών με θέμα: «πώς θα τρέφεται ο άνθρωπος του επόμενου αιώνα, λόγω της οικολογικής καταστροφής που συντελείται σήμερα».

ΘΕΜΑ: «Καραγκιόζης»
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΟΡΤΙΑΤΗ
Σχολική Σύμβουλος: Βασδέκη Αθανασία
Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Παπαγεωργίου Όλγα
Τάξη Β1'

Μεθοδολογία

Μέθοδος -Σχέδιο εργασίας (ομαδοσυνεργατική)

Τα παιδιά χωρίστηκαν σε 5 ομάδες των τεσσάρων ατόμων.

Στόχοι

- A) Να γνωρίσουν τα παιδιά την ιστορία και καταγωγή του καραγκιόζη που έχει τόσο ενδιαφέρον.**
- B) Να σκιαγραφήσουν τους χαρακτήρες των ηρώων.
- Γ) Στενή γνωριμία των παιδιών με τις φιγούρες χαρακτήρες, τόπος προέλευσης ενδυμασία.
- Δ) Να μάθουν τη λειτουργία του θεάτρου σκιών. Μπερντές, καραγκιοζοπαίχτες, ρεκλάμα, λόγος , μουσική.
- E) Να ασχοληθούν με το γλωσσάριο και την ορολογία. Να παράγουν γραπτό και προφορικό λόγο του καραγκιόζη.**
- ΣΤ) Τέλος το πιο σημαντικό να διασκεδάσουν και να γίνουν τα ίδια καραγκιοζοπαίχτες.
- Z) Να το εκλαϊκεύσουν.

Δραστηριότητες

1η Φάση:

Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.

Α' ομάδα φιγούρες, υλικό, τρόπος κατασκευής

Β' ομάδα: Μπερντές, λειτουργία

Γ' ομάδα: Ο λόγος

Δ' ομάδα: Μουσική

Ε' ομάδα: Ιστορία, καταγωγή καραγκιόζη (Γεωγραφία, Γλώσσα, Άγνωστες λέξεις, Γλωσσάρι καραγκιόζη)

2η Φάση:

Σκιαγράφιση Χαρακτήρων

Α' ομάδα: Καραγκιόζης πασάς

Β' ομάδα: Χατζηαβάτης Εβραίος Σολομών

Γ' ομάδα: Σταύρακας Μπαρμπαγιώργος

Δ' ομάδα: Μορφονιός, Βεληγκέκας

3η Φάση:

Αναπαράσταση του μπερντέ μέσα στην τάξη με σκηνικά (Ρεκλάμα και τίτλος έργου)

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

4η Φάση:

Κατασκευή σε ατομικό επίπεδο των φιγούρων.

5η Φάση:

- A) Ακούσματα μουσικής από την ελληνική παράδοση (Τσάμικα, καλαματιανά, χασάπικα, αμανέδες, ρεμπέτικα.
- B) Εκμάθηση παραδοσιακών χορών.
- Γ) Πρόβες για την παράσταση. Τα παιδιά μαθαίνουν το ρόλο τους και γίνονται καραγκιοζοπαίκτες.

6η Αξιολόγηση:

- A) Η αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων θα γίνει κύρια από τη διαδικασία παρουσίασης της εργασίας μέσα στην τάξη, από τις ομάδες.
- B) Η αξιολόγηση θα γίνει σε επίπεδο ομάδας με ειδικό έντυπο με ζωγραφιές και ερωτήσεις πάνω στο θέατρο σκιών.

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

- 1) Χειροτεχνία
- 2) Ιστορία (Μέγας Αλέξανδρος και άλλοι ήρωες)
- 3) Αριθμητική
- 4) Θεατρική αγωγή
- 5) Παραδοσιακοί χοροί
- 6) Λαογραφία
- 7) Μουσική
- 8) Γλώσσα παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, εξήγηση στο γλωσσάριο άγνωστες λέξεις ορολογία του θεάτρου σκιών.
- 9) Γεωγραφία
Παρατηρούμε συνέχεια στο χάρτη τους τόπους που ξεκίνησε ο Καραγκιόζης και τους τόπους που κατάγεται κάθε φιγούρα.
- 10) Επίσκεψη ενός καραγκιοζοπαίκτη στην τάξη, συνεργάτη του Ευγένιου Σπαθάρη, που με τη βοήθεια του κάναμε τις φιγούρες και το σκηνικό σε διαφάνεια και ένα μικρό μπερντέ από ριζόχαρτο.
Υποβολή ερωτήσεων από όλες τις ομάδες και καταγραφή των απαντήσεων (ερωτηματολόγιο). Τέλος παρακολούθηση παράστασης Καραγκιόζη.

ΘΕΜΑ: «Ευρωπαϊκή Ένωση»**9ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ****Σχολικός Σύμβουλος: Ζιάκης Κων/νος****Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Βασίλειος Παπαδόπουλος****Τάξη ΣΤ'****Εισαγωγικά**

Το θέμα επιλέχτηκε ανάμεσα σε έντεκα υποψήφια θέματα που είχαν προταθεί από τους ίδιους τους μαθητές και το παρόν σχέδιο εργασίας εκπονήθηκε στο Β' τρίμηνο του σχολικού έτους 2003/2004.

Από την πλευρά των μαθητών και μαθητριών καθοριστικό ρόλο «έπαιξε» η επικαιρότητα με το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Νόμισμα, την ελληνική προεδρεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το Α' εξάμηνο του 2003, τη Διεύρυνση και κυρίως με την ένταξη της Κύπρου σ' αυτή.

Βασικοί στόχοι του σχεδίου εργασίας

Με τις δραστηριότητες του σχεδίου εργασίας επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να εμπεδώσουν το ιστορικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα θεσμικά της όργανα και την πορεία της προς τη Διεύρυνση.
- να γνωρίσουν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη που εντάσσονται το 2004.
- να έρθουν σε επαφή με στοιχεία του πολιτισμού κάθε κράτους της Ευρώπης των 25.

Μεθοδολογία

Το σχέδιο εργασίας απαιτεί τη σύσταση ομάδων ανομοιογενών, ώστε να επιτυγχάνεται η ομαδική εργασία, η εργασία κατά ζεύγη, αλλά και κατά μόνας.

Ενδεικτικές θεματικές ενότητες**1ο διδακτικό δίωρο:**

Επίσκεψη στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Επικοινωνίας, Πληροφόρησης και Πολιτισμού (ΕΚΕΠΠ).

Οι μαθητές και οι μαθήτριες εφοδιάζονται δωρεάν με πληροφοριακό υλικό σχετικό με την Ευρωπαϊκή Ένωση, χάρτες, βιβλία και ειδικό παιδαγωγικό υλικό. Έπειτα ξεφυλλίζουν και επιλέγουν τις πηγές πληροφόρησής τους, το υλικό που θα χρησιμοποιηθεί κατά την εφαρμογή του σχεδίου εργασίας. Έρχονται συνάμα σε μια πρώτη επαφή με το ιστορικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη Διεύρυνση μέσω ενός βίντεο που προβάλλεται και με τη συζήτηση που ακολουθεί με το Διευθυντή του ΕΚΕΠΠ.

2ο διδακτικό δίωρο:

- α) Επεξεργασία των πληροφοριών από τη επίσκεψη στο ΕΚΕΠΠ, αλλά και από το έντυπο υλικό.
- β) Ιστορικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- γ) Θεσμικά όργανα και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υλικά και Μέσα

Οι μαθητές/-ριες χρησιμοποιούν χάρτες, άτλαντες, βιβλία από τη σχολική βι-

βλιοθήκη, τη δημοτική ή την προσωπική τους, βιβλία με συνταγές, πληροφοριακό υλικό του ΕΚΕΠΠ, φύλλα εργασίας, χαρτόνια, χαρτί μιλιμετρέ, χάρακες, μοιρογνωμόνια, ψαλίδια και κόλλα, αφίσες και το διαδίκτυο.

Διαθεματική εξακτίωση

Οι δραστηριότητες διασυνδέουν τα μαθήματα της Γλώσσας, των Μαθηματικών, της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, των Εικαστικών και των Αγγλικών, εξυπηρετώντας ειδικότερους διδακτικούς στόχους:

Γλώσσα

Επικοινωνιακή προσέγγισή της με τη συλλογή του έντυπου υλικού σχετικού με το θέμα, τη μελέτη και την επεξεργασία αυτού, την καταγραφή λέξεων, παραγράφων, κειμένων συνοπτικών, συνταγών, τη νοηματική διερεύνηση κειμένου, βάζοντας σε λογική σειρά παραγράφους (ως φύλλο εργασίας από τον εκπαιδευτικό), την άσκηση στην παραγωγή ουσιαστικών, επιθέτων και ρημάτων.

Μαθηματικά

Στόχος είναι οι μαθητές/-ριες μέσω των φύλλων εργασίας από το εκπαιδευτικό υλικό του ΕΚΕΠΠ να εξοικειωθούν με τα διεθνή σύμβολα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταγράψουν πληθυσμούς, μετατρέποντας δεκαδικούς σε ακέραιους αριθμούς, να γνωρίσουν την απεικόνιση πληθυσμών με γραφική παράσταση, να μάθουν να χρησιμοποιούν στατιστικούς πίνακες και χαρτί μιλιμετρέ, κατασκευάζοντας ραβδογράμματα, να μετρούν μήκη με μονάδα μέτρησης το εκατοστόμετρο και το χιλιοστόμετρο, να εξασκηθούν στην εύρεση της μέσης πυκνότητας πληθυσμού, αλλά και στην κατασκευή κυκλικού διαγράμματος με τη χρήση ποσοστών και γωνιών.

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Στόχος είναι οι μαθητές/-ριες να εμπεδώσουν τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να εκτιμήσουν τις δημοκρατικές διαδικασίες στην άσκηση εξουσιών, να κοινωνικοποιηθούν πολιτικά και να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν ορισμένους δύσκολους όρους.

Εικαστικά-Χειροτεχνία

Ζωγραφίζουν χάρτες, τις σημαίες των κρατών μελών, κόβουν χαρτόνια και κατασκευάζουν ραβδογράμματα και κυκλικά διαγράμματα. Παράλληλα συνθέτουν κολλάζ με στοιχεία και φωτογραφίες μνημείων χαρακτηριστικών για κάθε κράτος και ζωγραφίζουν.

Αγγλικά

Σε συνεργασία με την καθηγήτρια αγγλικής γλώσσας το συνοπτικό ιστορικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ονομασία των κρατών μελών και των πρωτευουσών τους επεξεργάζεται στην αγγλική γλώσσα.

Αξιολόγηση -Ανατροφοδότηση

Η αξιολόγηση επιτυγχάνεται με την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών και μαθητριών μέσα στην ομάδα τους σε όλα τα στάδια εφαρμογής του σχεδίου εργασίας και των δραστηριοτήτων του, καθώς και με την ανατροφοδότηση και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και δεξιοτήτων των παιδιών κατά την ερευνητική διαδικασία.

ΘΕΜΑ: «Ταξίδι στους πλανήτες»**7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΛΙΧΝΗΣ****Σχολική Σύμβουλος: Πούδη Ειρήνη****Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Περιστέρα Παρδάλη****Τάξη Β΄****A. Εισαγωγή**

Όσο ασυνήθιστο κι αν ακούγεται, το «Ταξίδι στους πλανήτες» έγινε με είκοσι δύο μαθητές της Δευτέρας Δημοτικού, στα πλαίσια του μαθήματος της ευέλικτης ζώνης. Η πρόταση να ασχοληθούμε με το διάστημα έγινε από τους ίδιους τους μαθητές και αποφασίστηκε με συντριπτική πλειοψηφία, κατόπιν ψηφοφορίας, ανάμεσα σε άλλα θέματα που είχαν προτείνει πάλι οι ίδιοι.

B. Στόχοι

Να μάθουν τα παιδιά για:

- τις διαφορές μεταξύ πλανητών, άστρων, κομητών, δορυφόρων
- την ελληνική μυθολογία σε σχέση με τους πλανήτες
- τον ήλιο ως πηγή ενέργειας
- τον πλανήτη μας, τη γη (πώς είναι φτιαγμένος, πώς λειτουργεί, από τι απειλείται, τις εναλλαγές μέρας - νύχτας, των εποχών, του κλίματος)
- την παιδική λογοτεχνία για το διάστημα
- Τα παιδιά να ασχοληθούν με κάτι που επέλεξαν τα ίδια, ώστε να υπάρχει ενδιαφέρον και πρωτοβουλία.
- Να δουλέψουν ομαδικά και με τη συνεργασία να ενεργοποιηθούν όλοι οι μαθητές.

Γ. Μέθοδος

Δουλέψαμε με την μέθοδο project. Οι μαθητές ανέλαβαν πρωτοβουλίες, εργάστηκαν ομαδικά, έψαξαν για να βρουν τις πληροφορίες που τους ενδιέφεραν και παρουσίασαν την εργασία τους στην τάξη.

Ξεκινήσαμε συγκεντρώνοντας στη βιβλιοθήκη της τάξης βιβλία για το διάστημα. Άλλα από αυτά ήταν επιστημονικά γραμμένα κι άλλα γραμμένα για παιδιά της ηλικίας τους. Επίσης συγκεντρώσαμε και ανάλογα λογοτεχνικά βιβλία.

Στην αρχή δουλέψαμε όλη η τάξη μαζί για να μάθουμε και να κατανοήσουμε κάποια βασικά πράγματα για το διάστημα. Αποφασίσαμε να επικεντρώσουμε τη δουλειά μας στο δικό μας ηλιακό σύστημα. Στη συνέχεια δουλέψαμε ομαδικά: έντεκα υπο-ομάδες δυο παιδιών για επιμέρους θέματα ενώνονταν στις τέσσερις αρχικές ομάδες των 5-6 ατόμων. Ασχοληθήκαμε με έντεκα ουράνια σώματα του ηλιακού μας συστήματος: Ήλιος, Ερμής, Αφροδίτη, Γη, Σελήνη, Άρης, Δίας, Κρόνος, Ουρανός, Ποσειδώνας και Πλούτωνας.

Δ. Ενότητες επεξεργασίας

- 1^η: Πληροφορίες για τα ουράνια σώματα από διάφορες πηγές και κατασκευή τους με διάφορα υλικά.
- 2^η: Μυθολογία και πλανήτες.
- 3^η: Λογοτεχνία και πλανήτες.

Ε. Διαθεματική προσέγγιση του θέματος

ΓΛΩΣΣΑ: Ασχολήθηκαν με κείμενα βιβλίων για το διάστημα και την ελληνική μυθολογία, ποιήματα, λογοτεχνικά βιβλία. Έγραψαν φανταστικές ιστορίες, διάλους μεταξύ των πλανητών, ποιήματα, γλωσσοδέτες, συνεντεύξεις, σκέφτομαι και γράφω. Συμπλήρωσαν ακροστιχίδες και το αλφαβητάρι του διαστήματος, σχεδίασαν και έγραψαν ονόματα αστερισμών, έψαξαν λέξεις μέσα στο κρυπτόλεξο του διαστήματος.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ: Διατύπωση προβλημάτων με πρόσθεση ή αφαίρεση δορυφόρων των πλανητών και ενασχόληση με μαθηματικές έννοιες όπως η σειρά των πλανητών (πρώτος κοντά στον ήλιο, δεύτερος, τρίτος κ.λπ.), κλάσματα (ολόκληρο, μισό κύκλου) με βάση στο σχήμα της Σελήνης. Ένωση αριθμών (0-100) για να σχηματιστούν εικόνες σχετικές με το θέμα μας (αστροναύτης, διαστημόπλοιο).

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ: Συνδέθηκαν με το θέμα μας και κατανοήθηκαν καλύτερα οι έξι ενότητες:

Οικογένεια (Έκαναν το γενεαλογικό δέντρο της οικογένειας των πλανητών με βάση τη συγγένεια μεταξύ των θεών της ελληνικής μυθολογίας), Εδώ και σ' άλλους τόπους, Γνωρίζουμε τον τόπο μας - άλλοι τόποι στον κόσμο, Ο καιρός από τόπο σε τόπο, Ταξίδια και μεταφορές - Πώς συνεννοούμαστε, Ζημιές που κάνουμε στη φύση - Προστατεύουμε το περιβάλλον μας, Η μέρα και η νύχτα:

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Εικαστική: Κατασκευή με χαρτόνια κάνσον, βελουτέ και λαδοπλαστελ του ηλιακού συστήματος, κατασκευές με πλαστελίνη και με αλουμινόχαρτο αστροναυτών, εξωγήινων, διαστημόπλοιων και άλλων πλανητών στο σύμπαν. Κολλάζ. Μόμπιλ με τους πλανήτες. Ημερολόγιο. Κατασκευή παιχνιδιού μνήμης (μέμορι). Κατασκευή τριών φανταστικών πλανητών: «Ο πλανήτης των Χριστουγέννων», «Ο πλανήτης της Πρωτοχρονιάς» και «Ο πλανήτης της Αποκριάς». Ζωγράφισαν φανταστικά ζώα, φυτά και πράγματα που ζουν σε άλλους πλανήτες καθώς και έναν δικό τους «Άγνωστο πλανήτη».

Μουσική: Ακούγοντας την μουσική ορχήστρας «The Planets» που συνέθεσε ο Gustav Holst, αποτύπωσαν στο χαρτί πως μπορεί να είναι ο κάθε πλανήτης. Χριστουγεννιάτικα τραγούδια που μιλάνε για το μεγάλο αστέρι των Χριστουγέννων. Γνωστά τραγούδια για το φεγγάρι, τη γη, τον ήλιο και τα αστέρια.

Θεατρική: Στη χριστουγεννιάτικη γιορτή της τάξης παίχτηκε το θεατρικό «Οι πλανήτες και το αστέρι των Χριστουγέννων» (διασκευή δύο βιβλίων). Έγινε δραματοποίηση σκηνών των λογοτεχνικών βιβλίων που διάβασαν και των δικών τους διαλόγων μεταξύ των πλανητών που έγραψαν. Παρακολούθηση της θεατρικής παράστασης του Κ.Θ.Β.Ε. «Ο μικρός πρίγκιπας».

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Παρατήρηση της Σελήνης με τηλεσκόπιο. Καταγραφή του σχήματος της Σελήνης

για ένα μήνα. Προβολή σλάιτς με αποστολές και εικόνες στο φεγγάρι και στους πλανήτες. Παρακολούθηση των προβολών «Ελληνική μυθολογία» και «Αστρικό και πλανητικό σύστημα» του κινητού πλανητάριου Starlab στο σχολείο. Παρακολούθηση DVD, CD-ROM και βιντεοταινιών με θέματα: το σύμπαν, το ηλιακό μας σύστημα, ο ήλιος, η γη, το αστέρι των Χριστουγέννων. Χάρτης ηλιακού συστήματος. Παιχνίδι με δυο παζλ σχετικά με το θέμα μας.

Λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης στην τάξη.

ΣΤ. Αξιολόγηση

Ολόκληρη η δουλειά μας παρουσιάστηκε μέσα στην τάξη.

Στο τέλος έγινε αξιολόγηση από τους ίδιους τους μαθητές. Απάντησε ο καθένας σε ένα έντυπο με ερωτήσεις.

Οι εργασίες του κάθε παιδιού και της ομάδας του, τα τραγούδια κ.λπ. συλλέγονταν σ' έναν ατομικό φάκελο με διαφάνειες. Στο τέλος κάθε παιδί πήρε το δικό του για να θυμάται «Το ταξίδι μας στους πλανήτες».

ΘΕΜΑ: «Το νερό»**18ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ****Σχολική Σύμβουλος: Ιωάννα Αρβανίτη****Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Απόστολος Νικηφόρου****Τάξη Δ΄****A. Επιλογή Θέματος**

Πριν από την έναρξη του προγράμματος της «Ευέλικτης ζώνης» στα δύο (2) τμήματα της τέταρτης (Δ΄) τάξης, έγινε ενημέρωση των παιδιών, στο βαθμό που ήταν δυνατό, για το καινούριο πρόγραμμα με το οποίο θα ασχοληθούν και για το ότι θα έπρεπε να γίνει η επιλογή του προς διαπραγμάτευση θέματος από εκείνους που θα συμμετάσχουν σε αυτή τη διαδικασία, δηλαδή τα παιδιά και το δάσκαλο.

Έγιναν πολλές προτάσεις, όπως τα ζώα, τα φυτά κλπ, και στο τέλος καταλήξαμε ότι το θέμα μας θα είναι «**Το νερό**».

B. Προγραμματισμός- οργάνωση του Σχεδίου Εργασίας

Μετά από συζήτηση με τα παιδιά και με βάση τις απόψεις, τις γνώσεις, και τις απορίες τους για το νερό τέθηκαν οι στόχοι του σχεδίου εργασίας και δημιουργήθηκε ο εννοιολογικός χάρτης του θέματος (θεματικές ενότητες). Στη συνέχεια τέθηκαν οι στόχοι της κάθε θεματικής ενότητας και έγινε η εξακρίνιση στα εμπλεκόμενα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος.

Γ. Κοινωνική οργάνωση της τάξης / Διαμόρφωση Ομάδων

Έκρινα σκόπιμο να δημιουργήσω οκτώ (8) ομάδες: επτά (7) ομάδες των τεσσάρων (4) παιδιών και μία (1) ομάδα των πέντε (5) παιδιών. Τα παιδιά διάλεξαν με ποιους/ποιες θα ήθελαν να δουλέψουν μαζί και ανά τέσσερα (4) άτομα δημιουργούνταν μια ομάδα.

Θεματική Ενότητα: «Μύλος είναι και γυρίζει»**Στόχοι**

- Να κατανοήσουν τη μεγάλη σημασία της κινητικής ενέργειας του νερού στην οικονομική ζωή της Βόρειας Ελλάδας ως την έλευση του ηλεκτρισμού.
- Να γνωρίσουν παλαιά υδροκίνητα μηχανήματα και επαγγέλματα που έχουν σχέση με αυτά και τείνουν να εκλείψουν.
- Να αναπτύξουν κατασκευαστικές ικανότητες και να ενθαρρυνθούν στην ομαδική εργασία.

Γνωστικό αντικείμενο: Τεχνολογία / Μελέτη Μαθηματικά / Μουσειακή εκπαίδευση

Υλικά: Ξυλεία, εργαλεία ξυλουργού-σχεδιαστού (πριόνι, σφυρί, διαβήτη, χάρακας κλπ), υδραυλική άσβεστος

Δραστηριότητες: Επίσκεψη στην ομώνυμη έκθεση του Λαογραφικού Μουσείου.

Εργαστήριο

Κατασκευή λειτουργικού αρχαίου ελληνικού νερόμυλου. Οι ομάδες βλέποντας το πρότυπο που κατασκεύασε ο δάσκαλός τους έκαναν τις εξής εργασίες:

- α) Μέτρησαν και έκοψαν τα σημεία εκείνα του άξονα όπου θα κατασκευαζόταν η φτερωτή.
- β) Έκοψαν στις σωστές τους διαστάσεις τα περύγια της φτερωτής και τα εφάρμοσαν στον ξύλινο άξονα.
- γ) Έμαθαν να βρίσκουν τη διάμετρο του κύκλου, το κέντρο του τετραγώνου και του παραλληλογράμμου φέρνοντας τις διαγώνιες για να κοπούν τα δύο πατάκια του νερόμυλου ώστε να τοποθετηθεί ο άξονας της φτερωτής.
- δ) Μέτρησαν, έκοψαν και κάρφωσαν τα στηρίγματα των δύο παταριών.
- ε) Σχεδίασαν και λάξευσαν τις τσιμεντένιες μυλόπετρες ώστε να γίνει η επιφάνειά τους τραχιά και να αλέθεται καλύτερα το σιτάρι.
- στ) Συναρμολόγησαν και ένωσαν την πάνω μυλόπετρα με τον άξονα της φτερωτής ώστε να παίρνει κίνηση κατά την περιστροφή της από το νερό.

Με την ολοκλήρωση της κατασκευής του ο νερόμυλος τέθηκε σε λειτουργία στην αυλή του σχολείου με τη βοήθεια πειστικού μηχανήματος.

Κατά τη διάρκεια αυτής της θεματικής ενότητας έγινε σε μία διδακτική ημέρα δειγματική παρουσίαση σε συναδέλφους στα πλαίσια της επιμορφωτικής συνάντησης «Ενδοσχολική στήριξη της εφαρμογής της Ευέλικτης Ζώνης».

Παρουσίαση

Τα παιδιά αποφασίζουν με ποιους τρόπους θα παρουσιάσουν τις εργασίες τους που φυλάσσονται στο φάκελο της ομάδας και στον ατομικό τους φάκελο σε εκδήλωση του σχολείου στο τέλος της σχολικής χρονιά στους συμμαθητές και τους γονείς τους.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του προγράμματος ήταν συνεχής καθ' όλη την διάρκειά του. Αξιολογούνταν με την λήξη κάθε θεματικής ενότητας τόσο οι ομάδες όσο και κάθε μαθητής ξεχωριστά. Με τη λήξη του προγράμματος δόθηκε ερωτηματολόγιο με το οποίο αξιολογούνταν συνολικά το όλο πρόγραμμα. Σύμφωνα μ' αυτό οι μαθητές έμειναν ενθουσιασμένοι από την όλη προσπάθεια, γιατί έμαθαν καινούρια πράγματα, ασχολήθηκαν με καλλιτεχνικές δημιουργίες, επισκέφθηκαν εκθέσεις και μουσεία, πραγματοποίησαν και οργάνωσαν πειράματα, απέκτησαν τεχνικές και κατασκευαστικές δεξιότητες με την κατασκευή του αρχαίου ελληνικού νερόμυλου και ζήτησαν να ασχοληθούν ξανά με ένα άλλο θέμα στα πλαίσια της ευέλικτης ζώνης

ΘΕΜΑ: «Κυκλοφοριακή Αγωγή»**13ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΥΟΣΜΟΥ****Σχολικός Σύμβουλος: Παπαδόπουλος Παύλος****Εκπαιδευτικοί υλοποίησης: Λιάπης Ηλίας και Χάμος Κωνσταντίνος****Τάξη Ε΄****Κριτήρια επιλογής**

1. Η θέση του σχολείου. Οι περισσότεροι μαθητές μένουν μακριά από το σχολείο και διανύουν μεγάλη απόσταση για να φτάσουν σ' αυτό.
2. Η συνεχώς αυξανόμενη κίνηση κοντά στο σχολείο.
3. Προσωπικές εμπειρίες τροχαίων ατυχημάτων από τους μαθητές.
4. Η δημιουργία «Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής» κοντά στο σχολείο.

Σκοπός

Να μάθουν οι μαθητές να κυκλοφορούν σωστά και να αποφεύγουν τους κινδύνους στο δρόμο.

Στόχοι:

- 1) Να αναγνωρίζουν τις κυριότερες καταστάσεις κυκλοφορίας και να συνειδητοποιήσουν τους κινδύνους που διατρέχουν εξαιτίας των τροχαίων ατυχημάτων.
- 2) Να εξοικειωθούν με συγκεκριμένες καταστάσεις κυκλοφορίας, να ασκηθούν και να τις αντιμετωπίζουν.
- 3) Να ενδιαφέρονται για τους άλλους τόσο για την ασφάλεια και προαγωγή της υγείας τους όσο και για την συναισθηματική τους στήριξη σε ένα περιβάλλον σεβασμού και αποδοχής.

Μεθοδολογία - Έρευνα

Το θέμα προσεγγίζεται με τη μέθοδο project και τη βιωματική μάθηση. Γίνονται προσεγγίσεις συναισθηματικού τύπου και δίνονται δραστηριότητες ανακαλυπτικής μάθησης.

Αξιοποιήσαμε το υλικό που συγκέντρωσαν οι μαθητές από περιοδικά, εφημερίδες, εγκυκλοπαίδειες, διαδίκτυο και εποπτικό υλικό που μας έφεραν τροχονόμοι, γονείς παιδιών του σχολείου μας.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες των 4 ατόμων. Κάθε ομάδα διάλεξε το όνομα της. Προτίμησαν μάρκες αυτοκινήτων.

Στη συνέχεια φτιάξαμε το σχέδιο εργασίας πάνω στο οποίο θα δουλεύαμε.

Έγινε διαθεματική προσέγγιση.

Έξοδοι - Επισκέψεις

- ◆ Γνωριμία με τους γύρω δρόμους του σχολείου. (περπατούν στους γύρω δρόμους και σχολιάζουν).
- ◆ Επίσκεψη στο πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής.
- ◆ Επίσκεψη στην Τροχαία.

Αξιολόγηση

Θα αξιολογηθούν το ενδιαφέρον, η συμμετοχή και η προσπάθεια των παιδιών τόσο από τα ίδια και τους γονείς τους, όσο και από το δάσκαλό τους και τους άλλους δασκάλους του σχολείου. Θα αξιολογηθούν στάσεις και διαθέσεις τόσο στην αρχή του προγράμματος όσο και στο τέλος.

ΘΕΜΑ: «Το σχολείο»
7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ
Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Αργύριος Κουτρής
Τάξη Ε΄

Χρονική διάρκεια του προγράμματος: Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε 10 δίωρα, όπως φαίνεται αναλυτικά παρακάτω:

ΔΙΩΡΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1ο	Αναζήτηση και σ' αυτό και καταγραφή των πτυχών του θέματος που θα ερευνηθούν.
2ο	Χωρισμός της τάξης σε ομάδες εργασίας και επιλογή των πτυχών του θέματος που θα ερευνηθεί η καθεμιά.
3ο	Επιλογή μεθόδων - Σχεδιασμός δραστηριοτήτων.
➤	Διάλειμμα ενημέρωσης, προβληματισμού, ανατροφοδότησης.
4ο	Σύλλογή και επεξεργασία δεδομένων.
5ο	Σύλλογή και επεξεργασία δεδομένων.
➤	Διάλειμμα ενημέρωσης, προβληματισμού, ανατροφοδότησης.
6ο	Σύλλογή και επεξεργασία δεδομένων.
7ο	Σύλλογή και επεξεργασία δεδομένων.
➤	Διάλειμμα ενημέρωσης, προβληματισμού, ανατροφοδότησης.
8ο	Παρουσίαση εργασίας κάθε ομάδας στην υπόλοιπη τάξη.
9ο	Σύνθεση των επιμέρους εργασιών και δημιουργία συνολικής παρουσίασης.
10ο	Παρουσίαση της εργασίας στο σχολείο και στην ευρύτερη κοινωνία.

Βασικοί διδακτικοί στόχοι

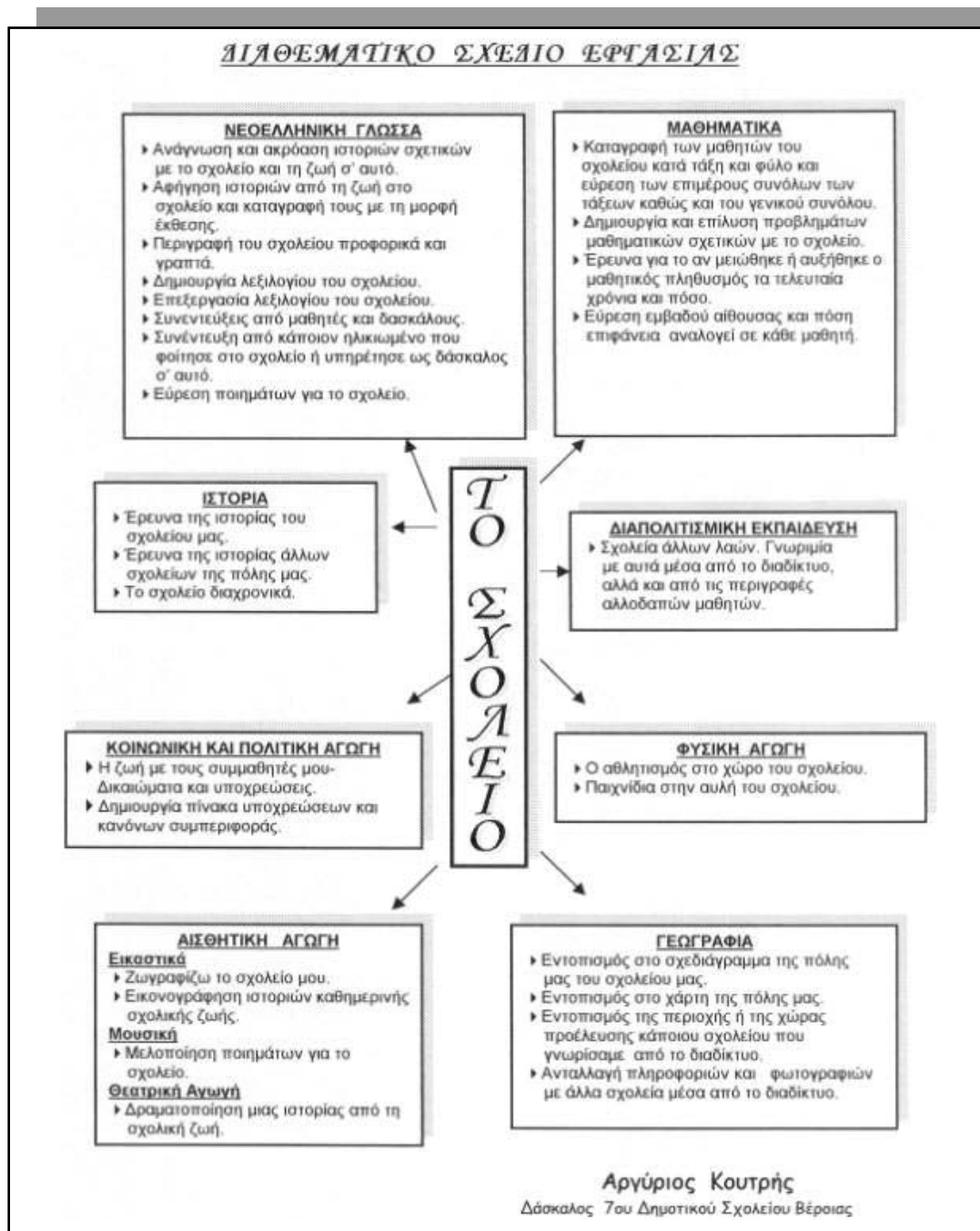
- Καλλιέργεια αναγνωστικής ευχέρειας και ικανότητας ακρόασης.
- Γνωριμία με τη συνέντευξη και την τεχνική της.
- Καλλιέργεια ορθογραφικής ικανότητας.
- Γνωριμία με την ποίηση.
- Να γνωρίσουν τα παιδιά την ιστορία του σχολείου τους.
- Να έρθουν σε επαφή με τις διάφορες μορφές τέχνης (ζωγραφική, μουσική, θέατρο) και να εκφραστούν μέσα από αυτές.
- Να εξασκηθούν στα μαθηματικά λύνοντας προβλήματα βγαλμένα μέσα από πραγματικές καταστάσεις της σχολικής ζωής.
- Να έρθουν σε επαφή με τον αθλητισμό.
- Να βρουν παιχνίδια που παίζουν τα παιδιά άλλων σχολείων και να τα παίξουν.
- Να μάθουν τη χρήση του Η/Υ και πώς μπορούν να τον χρησιμοποιήσουν ως μέσο άντλησης πληροφοριών και ανταλλαγής απόψεων με παιδιά απ' όλον τον κόσμο.

Ακολουθεί το διαθεματικό σχέδιο εργασίας

Για να μπορέσουμε να ερευνήσουμε καλύτερα το θέμα «ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ» είναι απαραίτητο να χωριστούν οι μαθητές σε ομάδες και κάθε ομάδα να αναλάβει να ερευνήσει ορισμένες πτυχές του θέματος.

Έτσι οι μαθητές αφού συζήτησαν μεταξύ τους για αρκετή ώρα χωρίστηκαν σε ομάδες.

Μετά το χωρισμό των μαθητών σε ομάδες άρχισε η επιλογή των πτυχών του θέματος που θα ερευνήσει η κάθε ομάδα.

Μ' αυτόν τον τρόπο η κάθε ομάδα επέλεξε τα παρακάτω θέματα:

1η Ομάδα

- Καταγραφή των μαθητών του σχολείου μας κατά τάξη και φύλο και εύρεση των επιμέρους συνόλων καθώς και του γενικού συνόλου.
- Διερεύνηση για το αν μειώθηκε ή αυξήθηκε ο μαθητικός πληθυσμός σχετικά με τα προηγούμενα χρόνια και πόσο.
- Εύρεση του εμβαδού της αίθουσας διδασκαλίας και πόση επιφάνεια αντιστοιχεί σε κάθε μαθητή.

2η Ομάδα

- Εύρεση ιστοριών σχετικών με το σχολείο και τη σχολική ζωή.
- Φωτογραφίζω το σχολείο μου.
- Συγγραφή προσωπικών βιωμάτων από τη ζωή στο σχολείο.

3η Ομάδα

- Έρευνα ιστορίας σχολείου μας.
- Γνωριμία άλλων σχολείων της πόλης μας.
- Συνεργασία και κοινή χρήση εφαρμογών με άλλα σχολεία μέσα από το διαδίκτυο.
- Μελοποίηση ποιημάτων σχετικών με το σχολείο και τη σχολική ζωή.

4η Ομάδα

- Συνέντευξη από έναν μαθητή ή μια μαθήτριά του σχολείου.
- Καταγραφή παιχνιδιών που παίζονται στην αυλή του σχολείου.
- Διερεύνηση μέσα από το διαδίκτυο των παιχνιδιών που παίζουν στην αυλή του σχολείου τα παιδιά άλλων σχολείων.

5η Ομάδα

- Εντοπισμός στο σχεδιάγραμμα της πόλης του σχολείου μας.
- Προσανατολισμός στο χάρτη για το πού βρίσκεται σχετικά με το σχολείο η Βιβλιοθήκη, το Δημαρχείο, ο Σταθμός Αστικών Λεωφορείων.
- Χαράσσω στο σχεδιάγραμμα της πόλης μου το δρόμο που θα ακολουθήσω από το σχολείο για να πάω στη Βιβλιοθήκη, στο Δημαρχείο, στο Σταθμό Αστικών Λεωφορείων.

Εύρεση στοιχείων - Επεξεργασία

Στο σημείο αυτό οι μαθητές άρχισαν να εργάζονται ομαδικά. Να συγκεντρώνουν πληροφορίες, να τις ταξινομούν, να τις επεξεργάζονται και να βγάζουν συμπεράσματα από αυτές.

Στη συνέχεια έγραψαν μια σύντομη έκθεση για το πώς δούλεψαν. Τέλος η κάθε ομάδα παρουσίασε στην υπόλοιπη τάξη την εργασία της.

Αφού τελείωσε η παρουσίαση της εργασίας κάθε ομάδας στην τάξη, στη συνέχεια τα παιδιά εργάστηκαν όλα μαζί και δημιούργησαν μια συνολική παρουσίαση της εργασίας τους με σκοπό αυτή να παρουσιαστεί στο υπόλοιπο σχολείο και ένα μέρος της να δημοσιευτεί στο διαδίκτυο.

Αξιολόγηση

Στους μαθητές και τις μαθήτριες της Ε΄ τάξης άρεσε πάρα πολύ το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης. Δούλεψαν με όρεξη, ξεπερνώντας πολλές φορές τον ίδιο τους τον εαυτό. Διασκέδασαν και είδαν το πρόγραμμα σαν παιχνίδι, έχοντας όμως ταυτόχρονα συναίσθηση της σοβαρότητας του θέματος και της δουλειάς που επιτελείται και αυτό γίνεται φανερό από την ποιότητα της εργασίας που δημιούργησαν. Εξέφρασαν την επιθυμία να ασχοληθούν και με άλλα θέματα στα πλαίσια του προγράμματος αυτού.

1η Ομάδα

..Μα ζευθήκαμε... όλα τα παιδιά της...
 ομάδας... μας... και... συζητήσαμε... τις...
 επιτυχίες... του θέματος... που... επέλεξαμε...
 να... ερευνησουμε... Έτσι... λοιπόν...
 αρχίσαμε... να... εργαζόμαστε... και... να...
 καταγράψουμε... τις... πληροφορίες... που...
 μας... δίνει... και... να... συγκοινωνήσαμε...
 το... υπόλοιπο... υλικό... καταγράψαμε...
 τους... μαθητές... του... σχολείου... μας... οι...
 ένα... φύλλο... καταγραφής... που... σχε...
 ..δίδαξε... για... το... σκοπό... αυτό... και...
 βρήκαμε... ότι... το... σχολείο... μας... έχει... 171... μαθητές... Ακόμη... πήγαμε...
 στον... Διευθυντή... του... σχολείου... και... του... ζητήσαμε... να... μας... πει...
 πόσους... μαθητές... έχει... το... σχολείο... μας... τα... δυο... προηγούμενα...
 χρόνια... Έτσι... συγκεντρώνοντας... τον... αριθμό... των... μαθητών... των...
 ..ετών... τελευταίων... ετών... βγάλουμε... ως... συμπέρασμα... ότι... ο...
 μαθητικός... πληθυσμός... του... σχολείου... μας... την... τελευταία... χρονιά...
 ... παρέμεινε... ο... κάθαρτος... Μετρήσαμε... το... μήκος... και... το... πλάτος... της...
 αίθουσας... μας... και... στην... συνέχεια... το... βάλλασαμε... έτσι... τα... βρήκαμε...
 το... εμβαδό... της... αίθουσας... Έπειτα... διαιρούμε... το... εμβαδό... με... το...
 25... βρήκαμε... ότι... σε... κάθε... μαθητή... αντιστοιχεί... 19728... τετραγωνικά...
 ..επιμέτρα...
 ακόμη... ψεζιζαμε... και... λάσαμε... προβλήματα... Μαθηματικών... έχοντας...
 από... τη... στο... σχολείο... Ερωτήσαμε... και... συζητήσαμε... μεταξύ...
 ..μας... στην... ομάδα... για... τα... προβλήματα... που... προκύπτουν... από...
 ..την... συμβίωση... με... τους... άλλους... μαθητές... τα... καταγράψαμε...
 ... και... στην... συνέχεια... φτιάξαμε... έναν... πίνακα... υπολογισμών... και...
 ..κανόνων... συμπεριφοράς... βρήκαμε... μια... μικρή... σχέση... σχετική...
 με... το... σχολείο... και... αποφασίσαμε... να... την... δραματοποιήσουμε...
 ..και... να... παρουσιάσουμε... την... πρόταση... αυτή... στους...
 ..συνμαθητές... μας...

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η κόρη μας θέλει να πάει για εκδρομή στην Χαλκιδική. Το εισιτήριο κάνει 12 €. Η κόρη μας έχει 25 παιδιά. Πόσα χρήματα θα πληρώσουμε;

Λύση

25

x 12

250

5

300 €

Θα πληρώσουμε 300 €

Η κόρη μας θέλει βάνιλο. Οι ελαιοληψαριστές θέλουν 350 € ως αντάπη και οι γιορτιές κάνουν 50 €. Πόσα χρήματα θα πληρώσουμε συνολικά και πόσα απαιτούνται σε κάθε παιδί; (Η κόρη μας έχει 25 παιδιά)

Λύση

350

400

25

2€ο κάθε παιδί απαιτούνται να

+ 50

150

16

πληρώσει 16 €

400

= 0

Θα πληρώσουμε

400 €

Έχουμε στο ταμείο της κόρης μας 175 €. Πόσα χρήματα θα πάρει το κάθε παιδί αν τα μοιραστούμε; (Η κόρη μας έχει 25 παιδιά)

Λύση

175

25

Το κάθε παιδί θα πάρει από 7€

= 0

7

Συλλογιστικά βιώματα από τη ζωή μου στο σχολείο

Έχω στο 7ο Δημοτικό σχολείο έχω γίνει εφτά ολόκληρα χρόνια και έχω περάσει πολλά ε'αυτὸ στο σχολείο. Μερικά από αυτά είναι αυτά που θα διηγηθῶ τώρα αρχίζοντας από τα όσα ήμουν.

Ήταν μια γιορτή μέσα του Σεπτεμβρίου. Στάμπα με τις ευχαριστίες μου όταν ξαφνικά καταλάθος μία από τις ευχαριστίες πᾶνω στο παιχνίδι με εσπρωχθε. Έπειτα κάτω βάζοντας στο το βάθος στο χέρι μου και είχε ως αποτέλεσμα την άλλη μέρα να πᾶνω στο σχολείο με γύφο στο χέρι. Άλλη εμπειρία που θα μου μείνει αξέχαστη είναι η εξής:

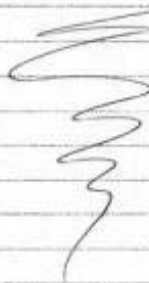
Μια μέρα όπως όλες τις άλλες αφού κούπησε το κούραση όλα τα παιδιά της τάξης μου (μαζί κι εγώ) κατεβήκαμε στην αυλή για να παίξουμε κούρα. Ήταν αρχή άρχισε να φυλάει ένα αγόρι από τους ευχαριστές μου. Υστερα ένα κορίτσι και ύστερα εγώ. Αφού εγώ είχα βρει όλους εκτός από έναν πήγα να ψάξω. Υστερα από κάμποση ώρα βρήκα και τον τελευταίο και έστρεφα προς την έξοδο για να προσλάβω να τον φέρω. Κι έτσι όπως εσπρωχθε την πόρτα για να έχω μία ευχαριστία μου την εσπρωχθε για να την προσφέρω να έχω ήρθε και ο τελευταίος που έφτανα με φάρα από πίσω μου κι έτσι έστρεφα τα δόντη μου.

Και τέλος το ευχαιρίστο βιώματα από τη ζωή μου στο σχολείο είναι το παρακάτω:

Τα διαγωνίσματα που γράφω και παίρνω 10' και πᾶνω στο σπίτι και η οικογένεια μου μου λέει "μπράβο"! Θα μου μείνει αξέχαστο και ακόμη θα μου μείνουν αξέχαστα τα παιχνίδια που παίζουμε στα διαλείμματα όλα τα παιδιά μαζί. Άνομη ευχαριστές εμπειρίες θα μου μείνουν οι ενδορφίνες και τα ωραία παιχνίδια με την γυμνάστρια.

Αυτές είναι οι ευχαριστές και οι διαφόρες εμπειρίες που δεν θα ξεχάσω ποτέ, και ελπίζω από άνω και πέρα να έχω μόνο ευχαριστές εμπειρίες για να θυμάμαι !!!

Διονυσίου Σοφία

ΘΕΜΑ: «Οικογένεια»**1/ΘΕΣΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΞΙΟΧΩΡΙΟΥ Ν. ΚΙΑΚΙΣ**Σχολικός Σύμβουλος: *Χρήστος Ίντος*Εκπαιδευτικός υλοποίησης: *Αν. Τζουμέρκας***Στόχοι του Προγράμματος**

- Να ενημερωθούμε για το ρόλο των γονιών και τη δική μας θέση μέσα στην οικογένεια.
- Να γίνουμε ικανοί για πιο ουσιαστική επικοινωνία μέσα στην οικογένεια.

Δραστηριότητες

Για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος προτείναμε και αποφασίσαμε μια σειρά από δραστηριότητες και τον τρόπο υλοποίησής τους.

- Παιχνίδι ρόλων.
- Μπορώ και να το ζωγραφίσω.
- Χριστουγεννιάτικη Ζαχαροπλαστική με τους γονείς μας.

Ομάδες εργασίας

Χωριστήκαμε σε 2 ομάδες των 6 ατόμων. Οι μαθητές των Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων σχημάτισαν την 1η Ομάδα και οι μαθητές των Α', Β' και Γ' τάξεων αποτέλεσαν τη 2η Ομάδα. Οι ομάδες ασχολήθηκαν με τις παραπάνω δραστηριότητες.

Διαθεματικότητα

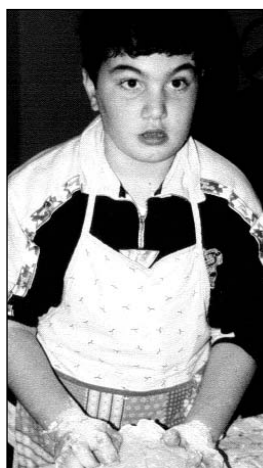
Το παραπάνω Σχέδιο Εργασίας Ευέλικτης Ζώνης συνδέθηκε και με άλλα μαθήματα του Α.Π., όπως:

- **Γλώσσα:** Ο μικρός μου αδερφός (Α' Δημ.), Μια οικογένεια πολύ πεισματάρρα (Β' Δημ.), Η μάνα (Δ' Δημ.), Μάνα και ψυχομάννα (Ανθολόγιο Γ' Δημοτικού).
- **Μαθηματικά:** Μέτρηση διαστάσεων, περιμέτρου, εμβαδού χώρων του σπιτιού μας.
- **Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή:** Η κοινωνική ζωή των ανθρώπων, Τα δικαιώματα του παιδιού (ΣΤ' Δημοτικού)
- **Μελέτη Περιβάλλοντος:** Η οικογένειά μας, Γιατί έχουμε οικογένεια, Η μέρα μιας οικογένειας, Τι μας χρειάζεται το σπίτι, Τι χρειάζεται μια οικογένεια, Και οι άνθρωποι έχουν την ιστορία τους, Άλλες οικογένειες στον κόσμο, Τα σπίτια μας, Ένας άνθρωπος γεννιέται και μεγαλώνει.
- **Θεατρική Αγωγή:** Παιχνίδι ρόλων.
- **Αισθητική Αγωγή:** Μπορείς και να το ζωγραφίσεις.

Υλοποίηση του Προγράμματος

Οι μαθητές συλλέξανε πληροφορίες μέσα από σχολικά βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, εγκυκλοπαίδειες, συζητήσεις, συνεντεύξεις, διαδίκτυο κ.ά. Το υλικό αυτό συγκεντρώθηκε και ταξινομήθηκε.

Ζαχαροπλαστική με τους γονείς μας!

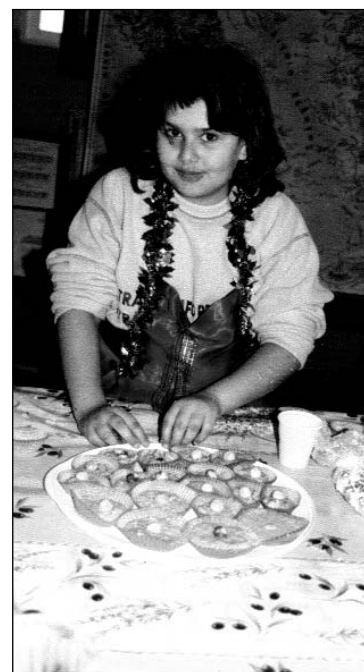
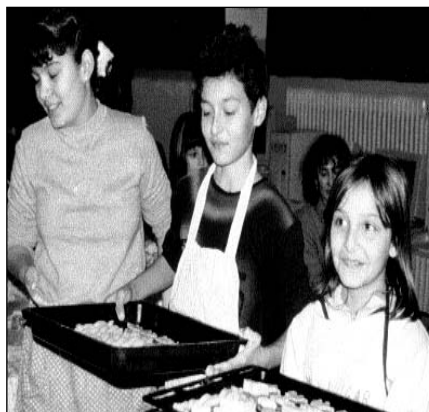

Μια διασκεδαστική δραστηριότητα που θα μας μείνει αξέχαστη!

Οι γονείς μας έφεραν τα υλικά.

Εμείς ανασκουμπωθήκαμε. Κάτω από τις οδηγίες τους φτιάξαμε διάφορα χριστουγεννιάτικα γλυκά και κουλουράκια.

Και ήταν τόσο νόστιμα!

Παρουσίαση του Προγράμματος

Την Πέμπτη 11-12-03 έγινε η Παρουσίαση του Προγράμματος «Οικογένεια».

Οι μαθητές του Σχολείου παρουσίασαν στους γονείς τους την εργασία τους ολοκληρωμένη, έπαιξαν θεατρικό δρώμενο σχετικό με τα προβλήματα στην οικογένεια και πρόσφεραν στη μητέρα τους σαν ένα μικρό δείγμα αγάπης λίγα λουλούδια κι ένα γλυκό φιλί!

Αξιολόγηση του Προγράμματος

Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος δάσκαλος και μαθητές αξιολογήσαμε το έργο μας από κοινού.

- Οι δραστηριότητες υλοποιήθηκαν όπως είχαν προγραμματισθεί.
- Αποκτήσαμε σημαντικές εμπειρίες και ικανότητες.
- Ήρθαμε πιο κοντά στους γονείς μας.
- Η πιο σημαντική δυσκολία που αντιμετωπίσαμε ήταν η έλλειψη χρόνου, γιατί το σχολείο μας είναι μονοθέσιο.

ΘΕΜΑ: «Ήλιος - πηγή ζωής»**3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ****Σχολική Σύμβουλος: Κάκαλη Αναστασία****Εκπαιδευτικοί υλοποίησης: Ηλιάδου Θεανώ -Γιαννή Δέσποινα****Γενικό θέμα:** Ήλιος, πηγή ζωής.**Επιμέρους θέματα:** α)- Ηλιακό σύστημα, β)- Θερμότητα, γ)- Φωτισμός**Κριτήρια επιλογής θέματος**

Οι προβληματισμοί των παιδιών σχετικά με τον ήλιο είναι σχεδόν καθημερινοί, απ' την αρχή της χρονιάς γιατί «εμπλέκεται» στις δραστηριότητες των παιδιών είτε άμεσα είτε έμμεσα. Συμπληρώνουν καθημερινά τον πίνακα καιρού, δε βγαίνουν στην αυλή για παιχνίδι τις βροχερές, κρύες ημέρες, ανάβουν το φως στην αίθουσα μια συννεφιασμένη μέρα για να μπορούν να δουλέψουν, κ.λ.π. Η αφορμή για την εμπλοκή τους στο παρόν σχέδιο εργασίας ήταν το ποίημα της Ντίνας Χατζηνικολάου «Ο χιονάνθρωπος».

1ο Βήμα

Τι ξέρετε για τον ήλιο;

- Ο ήλιος μας ζεσταίνει.
- Ο ήλιος είναι στρογγυλός.
- Έχει πολλές ακτίνες πορτοκαλί και κίτρινες.
- Ο ήλιος είναι λαμπερός.
- Ο ήλιος μας φωτίζει.
- Ο δυνατός ήλιος μας πειράζει στα μάτια.
- Ο ήλιος βοηθάει να μεγαλώνουν τα φυτά, τα ζώα και τα παιδιά.
- Ο ήλιος λιώνει τους πάγους και το χιόνι.
- Ο ήλιος μας δίνει ζωή.

Με την ερώτηση αυτή διαπιστώνουμε τις γνώσεις των παιδιών σχετικά με το θέμα. Οι απαντήσεις τους γράφονται σε μια κόλα χαρτί και αναρτούνται στον πίνακα της γωνιάς συγκέντρωσης. Στη συνέχεια φτιάχνουν πάνω σε γαλάζιο κάρσον, ομαδικά έναν μεγάλο χρυσό ήλιο γράφουν τ'όνομά τους και εμείς γράφουμε δίπλα ό,τι λένε για τον ήλιο.

2ο Βήμα

Τι άλλο θέλετε να μάθετε για τον ήλιο;

Γιατί καίει ο ήλιος;

Γιατί μας πειράζει στα μάτια;

Πού κρύβεται στο διάστημα και δύει ο ήλιος;

Γιατί έχει τόσες πολλές ακτίνες και είναι στρογγυλός;

Γιατί φωτίζεται όλη η χώρα;

Πώς μπορεί να βρισκείται εκεί πάνω αφού δεν έχει φτερά;

Πώς φέγγει από τόσο ψηλά;

Μπορούμε να ζήσουμε χωρίς ήλιο;

Τι άλλο μας ζεσταίνει;

Τι άλλο μας φωτίζει;

(Οι ερωτήσεις των παιδιών γράφονται απ' τη νηπιαγωγό σε χαρτί A4)

3ο Βήμα

Εξακτίνωση του θέματος

Οι νηπιαγωγοί με βάση τις ερωτήσεις των παιδιών ετοιμάζουν το ιστόγραμμα. Σε χαρτί του μέτρου ζωγραφίζουμε ένα μεγάλο ήλιο με τόσες ακτίνες όσες και οι ερωτήσεις των παιδιών. Οι ερωτήσεις που σχετίζονται με την ίδια επιστήμη φροντίζουμε να είναι κοντά. Αυτός είναι ο ακτινωτός ήλιος της τάξης μας που έχει πολλές απορίες και περιμένει από εμάς να του τις απαντήσουμε. Έτσι παρουσιάζουμε τον ακτινωτό ήλιο στα παιδιά και αφού τον αναρτήσουμε μαζί τους προχωράμε στο επόμενο βήμα.

4ο Βήμα

Πώς μπορούμε να μάθουμε περισσότερα για τον ήλιο;

- Από βιβλία.
- Να κάνουμε πειράματα.
- Να τον παρατηρήσουμε.
- Να τον ζωγραφίσουμε, να φτιάξουμε ήλιους με πλαστελίνη, να κάνουμε χειροτεχνίες.
- Να τον φωτογραφίσουμε.
- Να παίξουμε ιστορίες με τον ήλιο.
- Να παίξουμε καινούρια παιχνίδια όλοι μαζί.

Οι τρόποι που προτείνονται απ' τα παιδιά γράφονται σε A4 και αναρτούνται στον πίνακα της γωνιάς συγκέντρωσης. Ο λόγος που γίνεται αυτό, είναι για να υπενθυμίζουμε σ' αυτά τους τρόπους μάθησης που έχουν προτείνει, όταν καλούνται ν' απαντήσουν στις ερωτήσεις που τα ίδια έχουν θέσει.

Οργάνωση γωνιών

Στη συνέχεια μαζί με τα παιδιά οργανώνουμε τη γωνιά της βιβλιοθήκης ψάχνοντας στα ήδη υπάρχοντα βιβλία του νηπιαγωγείου μας. Η γωνιά είναι πολύ φτωχική και θέτουμε το ερώτημα στα παιδιά «Πώς μπορούμε να την εμπλουτίσουμε;» Προτείνουν να φέρουν βιβλία απ' τα σπίτια τους, ν' αγοράσουμε ή να δανειστούμε. Ενημερώνουμε τους γονείς για το θέμα που θα διαπραγματευτούμε και τους ζητάμε να «ανακαλύψουν» με τα παιδιά τους, ότι βιβλίο ή περιοδικό έχουν στα σπίτια τους. Τις επόμενες μέρες έχουμε αποκτήσει μια πλούσια σε βιβλία και έντυπο υλικό βιβλιοθήκη.

Με τον ίδιο τρόπο οργανώνεται και η γωνιά των φυσικών επιστημών, η οποία περιέχει υδρόγειο σφαίρα, φακούς, φωτιστικά, κεριά, φανάρια, εποπτικό υλικό με το ηλιακό μας σύστημα, θερμομέτρα χώρου, σώματος κ.λ.π.

Η γωνιά εγγραμματοσμού περιέχει πίνακες αναφοράς, καρτέλες με λέξεις σχετικές με το θέμα, τα αινίγματα και τα ποιήματα, που διδάχθηκαν. Ο εμπλουτισμός της γίνεται βήμα βήμα.

Διαθεματικός και διεπιστημονικός προγραμματισμός

Με βάση τον ενδοομαδικό προγραμματισμό που έγινε παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τις ερωτήσεις των παιδιών οι νηπιαγωγοί προγραμματίσαν τους σκοπούς, τους στόχους και τις διδακτικές ενέργειες που θα πραγματοποιήσουν.

<p>Στόχοι:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Προφορική επικοινωνία: Να βελτιώσουν και να εμπλουτίσουν τον προφορικό τους λόγο. 2) Ανάγνωση: Ν' απομνημονεύουν μικρά κείμενα. 3) Ανάγνωση: Να συνειδητοποιήσουν ότι ο γραπτός λόγος είναι αναπαράσταση της γλώσσας και η εικόνα αναπαράσταση του κόσμου. 4) Γραφή: Να γράφουν πράγματα που για τα ίδια έχουν νόημα και που συνδέονται με τη θεματική μας ενότητα. 5) Μαθηματικά: Να συγκρίνουν, να ταξινομούν, να διατάσσουν υλικά και να παρουσιάζουν δεδομένα. 6) Να κατανοούν βασικές χωροχρονικές έννοιες. 7) Φυσικές επιστήμες: Να κατανοούν τη σημασία των πειραμάτων για τη μελέτη υλικών και φαινομένων. 8) Φυσ. Επισ.: Να εξοικειωθούν με το χειρισμό διαφόρων οργάνων και να ανακαλύψουν τη χρησιμότητα τους. 9) Βιολογία: Να διευρύνουν τη γνώση τους για το περιβάλλον και να μάθουν βασικούς κανόνες υγιεινής και προστασίας. 10) Γεωγραφία: Να προσανατολίζονται σε σχέση με σταθερά σημεία αναφοράς. 11) Φυσική Αγωγή: Να αναπτύξουν τη φυσική τους δραστηριότητα και να προάγουν τη σωματική τους υγεία. 12) Εικαστική Αγωγή: Να χρησιμοποιούν με φαντασία διάφορα υλικά για κατασκευές και να προάγουν τη δημιουργικότητα τους. 13) Μουσική Αγωγή: Να απολαμβάνουν τη μουσική και να ασκηθούν ώστε να τραγουδούν με ευχαρίστηση. 14) Θεατρική Αγωγή: Να εκφράζονται με το δημιουργικό δράμα και να αναπτύξουν τη γλώσσα. Να καλλιεργούν την επικοινωνία. 	<p>Διδακτικές ενέργειες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αινίγματα σχετικά με τον ήλιο: <ol style="list-style-type: none"> α) Κλειδώνω μανταλώνω κι ο κλέφτης είναι μέσα. β) Ένα ταψάκι βούτυρο όλο τον κόσμο αλείφει. γ) Λέξεις με αντίθετο νόημα. Π.χ. κρύο -ζεστό, φως- σκοτάδι κ.λ.π. δ) Ο Φαέθωνας (μυθολογία) ε) Ο ήλιος και ο αέρας (μυθολογία) ζ) Ο χιονάνθρωπος που δεν ήθελε να λιώσει. (Μάνος Κοντολέων) • Πειράματα: <ol style="list-style-type: none"> α) Τι θα γίνει το νερό στην κατάψυξη; β) Πότε λιώνει γρηγορότερα ο πάγος; γ) Πότε παράγεται θερμότητα; Με ποιους άλλους τρόπους μπορεί να παραχθεί θερμότητα; (Χτύπημα ,τριβή) δ) Θερμόμετρα σώματος και χώρου. Μετρήσεις, συγκρίσεις θερμοκρασιών. ε) Φωτιστικό (ήλιος) - Μπάλα (γη). Πώς φωτίζεται; Πώς γίνεται μέρα - νύχτα; στ) Το σκοτεινό κιβώτιο. Πώς μπορούμε να δούμε την εικόνα στο κιβώτιο; ζ) Διαφανή-αδιαφανή αντικείμενα. Καταγραφή σε λίστες. η) φως-σκιά • Ομαδικές και ατομικές κατασκευές με θέμα τον ήλιο. Υλικά: χαρτόνια, σύρμα πίπας, μανταλάκια, πλαστελίνη, όσπρια, καλαμάκια κ.λ.π. • Ήλιος - Γη σε καρτέλες. Εικόνα και λέξη. Σταματώ και κινούμαι αναλόγως. • Η γη γυρίζει γύρω απ'τον ήλιο. Μέρα-νύχτα. Ζευγάρια-βιωματική αναπαράσταση. • Ο ήλιος και τα σύννεφα. (παραμύθι) • Τα μέσα φωτισμού (ποιήμα) • Τραγούδια: Ο ήλιος (Καψάσκη Α.) Ήλιε ήλιε αρχηγέ (Σαββόπουλος Δ.)
---	--

Οι παραπάνω δραστηριότητες τις περισσότερες φορές κάλυπταν δυο και τρεις στόχους.

Προβλεπόμενος χρόνος: 15 ημέρες.

ΘΕΜΑ: «Τα επαγγέλματα»**2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ Ν. ΠΕΡΙΑΣ****Σχολικός Σύμβουλος: Δαραής Κων/νος****Εκπαιδευτικός υλοποίησης: Δημήτριος Χλεμές****Τάξη ΣΤ'****Η μέθοδος εργασίας στην Ευέλικτη Ζώνη Διαθεματικών Δημιουργικών Δραστηριοτήτων****Επιλογή του θέματος**

Η επιλογή του θέματος αποτελεί και το πρώτο στάδιο, δηλαδή την ανάπτυξη της **πρωτοβουλίας** που είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της μεθόδου.

Μεθοδολογία

Μετά την επιλογή του θέματος καλό είναι, να ορίζεται ένας μαθητής από την ομάδα, (ιδιαίτερα όταν πρόκειται για μαθητές μεγάλων τάξεων), ως **«συντονιστής»**. Αν αυτό είναι αδύνατο το ρόλο του συντονιστή τον αναλαμβάνει ο δάσκαλος. Ο ρόλος του συντονιστή είναι ιδιαίτερα καταλυτικός και σ' αυτόν οφείλεται η πιστή τήρηση του χρονικού σχεδιασμού. Ο χρόνος διεξαγωγής του project έχει μεγάλη σημασία γιατί το σχέδιο εργασίας διέρχεται από πολλές φάσεις, χρειάζεται χρόνος για να τεθούν οι στόχοι, να σχεδιαστούν οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν, να οργανωθούν και να υλοποιηθούν. Κάποιες από τις διαδικασίες μπορεί να τροποποιηθούν με σύμφωνη γνώμη του συντονιστή και των ομάδων εργασίας.

Στόχος:

Να μπορούν οι μαθητές να καταγράφουν επαγγέλματα των κατηγοριών του σήμερα, να διακρίνουν τα προσόντα που απαιτούνται για το καθένα, τη χρησιμότητά τους και την ενδεχόμενη εξέλιξη τους στο αύριο μέσα σε καθορισμένο χρόνο.

Ακολούθησε χρόνος περίπου 25' (συζήτηση για την ανάληψη της πρωτοβουλίας), όπου η ομάδα προσδιόρισε τις κατηγορίες των επαγγελμάτων, με κριτήριο τη σημαντική πραγματικότητα. Οι κατηγορίες που τελικά ορίστηκαν ήταν οι παρακάτω:

Κατηγορίες επαγγελμάτων

- 1) Επαγγέλματα πρωτογενούς παραγωγής**
- 2) Επαγγέλματα επεξεργασίας - μεταποίησης και πώλησης προϊόντων**
- 3) Επαγγέλματα προσφοράς υπηρεσιών**

Ο προσδιορισμός των κατηγοριών των επαγγελμάτων ήταν το κριτήριο διαχωρισμού των ομάδων. Χωρίστηκαν τρεις ομάδες (5 ατόμων η καθεμιά), μία για κάθε κατηγορία επαγγελμάτων.

Η κάθε ομάδα όρισε τον υπεύθυνο και τον γραμματέα της.

Στην επόμενη φάση έγινε από κάθε ομάδα ο **προγραμματισμός-σχεδιασμός**, των δραστηριοτήτων που θα ακολουθήσουν.

Από κοινού διαμόρφωση των πλαισίων δράσης

Παρουσιάζουμε παρακάτω τον τρόπο εργασίας και το πρόγραμμα δραστηριοτήτων κάθε ομάδας ξεχωριστά:

1η ομάδα

Πρωτογενής τομέας

- Επίσκεψη στο χώρο εργασίας και γνωριμία με τον επαγγελματία, τα εργαλεία και μέσα που χρησιμοποιεί (επιτόπια παρατήρηση).
- Παρακολούθηση του τρόπου εργασίας του, για να γίνει η καταγραφή με συνεντεύξεις, φωτογραφίες, βιντεοσκόπηση.
- Σύγκριση των μέσων που χρησιμοποιούσαν σε παλαιότερες εποχές και χρησιμοποιούν και σήμερα.
- Συλλογή προϊόντων-σύγκριση -δοκιμή γεύσης.
- Συσκευασία προϊόντων.
- Σύνδεση των επαγγελματιών πρωτογενούς παραγωγής με τις τέχνες, (ποίηση, ζωγραφική, τραγούδι κ.ά.).
- Σύνδεση με τον πολιτισμό, (Μυθολογία, παραμύθι, εικαστικά, εποχές του χρόνου).
- Πρακτική εφαρμογή (κήπος, περιβόλι, κοτέτσι κ.ά.) των όσων παρατήρησαν.

2η ομάδα

Δευτερογενής τομέας παραγωγής και επαγγέλματα

Επεξεργασία -Μεταποίηση- πώληση προϊόντων

Η ομάδα έκρινε σκόπιμο να χωρίσει σε δύο υποομάδες τη θεματική που επεξεργάστηκε:

A. Επεξεργασία - μεταποίηση προϊόντων

B. Διακίνηση και πώληση προϊόντων και αγαθών

Έγινε κατανομή αρμοδιοτήτων για κάθε μέλος και σχεδιάστηκαν επισκέψεις σε:

A. Επιχειρήσεις: Πολυεθνικές - Ιδιωτικές- Κρατικές - Συνεταιριστικές

B. - Μέσα μεταφοράς -διακίνησης αγαθών (πλοία-φορτηγά- φορτηγά ψυγεία)

- Καταστήματα -Βιοτεχνίες πώλησης χονδρικής

- Πώλησης λιανικής (μικρομεσαίες επιχειρήσεις)

Στις επισκέψεις προγραμματίζονται συνεντεύξεις σχετικά με τη μορφή της εργασίας, τις δυσκολίες, τα προσόντα που απαιτούνται για διάφορες θέσεις, τις αμοιβές και τις προοπτικές διαφόρων επαγγελματιών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3η ομάδα

Προσφορά υπηρεσιών

Για καλύτερη επικοινωνία μεταξύ των μελών των ομάδων, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει μια καταγραφή - κατηγοριοποίηση των επαγγελματιών αυτής της ομάδας.

Έτσι έχουμε:

Κατηγορίες επαγγελματιών προσφοράς υπηρεσιών

α) Εκπαιδευτικός, ιερέας

β) Οικονομικός υπάλληλος

γ) Υπάλληλος σε σχέση με τον πολιτισμό

δ) Δικαστικός, δικηγόρος, γιατρός

ε) Υπάλληλοι στρατιωτικοί και σωμάτων ασφαλείας

- στ) Τεχνικοί (υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι, τεχνικοί Η/Υ κ.ά.)
ζ) Εργαζόμενοι στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας

Δραστηριότητες

- 1) Επίσκεψη στον τόπο εργασίας, σε κοντινά σημεία
- 2) Προβολή slides με σκηνές από δημόσιες υπηρεσίες, τράπεζες κ.ά.
- 3) Συλλογή εικόνων και πληροφοριών από βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες
- 4) Επαφή με επαγγελματίες από κάθε τομέα, πρόσκληση στην τάξη
- 5) Συμβολικό παιχνίδι- Δραματοποίηση
- 6) Εικαστικές τέχνες
- 7) Κουκλοθέατρο
- 8) Αινίγματα-γλωσσοδέτες - ποιήματα σχετικά με τα επαγγέλματα

Στη φάση αυτή η κάθε ομάδα προσδιόρισε το χρόνο που θα χρειαστεί για την διεκπεραίωση του project, ανατέθηκαν στα μέλη της κάθε ομάδας αρμοδιότητες από τους ίδιους και ιεραρχήθηκαν οι ανάγκες και οι προτεραιότητες.

Μετά το πέρας του προγραμματισμένου χρόνου ο συντονιστής ζήτησε από κάθε ομάδα, να ανακοινώσει τον προγραμματισμό της δράσης της. Για την δραστηριότητα αυτή χρειάστηκαν 5' για κάθε ομάδα.

Διάλειμμα ενημέρωσης

Κατά την πορεία εξέλιξης του προγράμματος απαιτείται και ορισμένος χρόνος για αλληλοενημέρωση, ενθάρρυνση, επισήμανση προβλημάτων που τυχόν θα δυσκολέψουν την εξέλιξη του, ενδοεπικοινωνία των ομάδων αλλά και χαλάρωση που είναι απαραίτητη για τη συνέχεια.

Έτσι αφού υποβλήθηκαν κάποια ερωτήματα και δόθηκαν οι απαντήσεις, οι ομάδες προχώρησαν στην επόμενη φάση, της υλοποίησης και ανάπτυξης του project.

Υλοποίηση - ανάπτυξη

Σ' αυτό το στάδιο γίνονται πράξη όλα όσα προηγούμενα είχαν σχεδιάσει και αποφασίσει να ερευνήσουν. Είναι η διαδικασία κατά την οποία η κάθε ομάδα συλλέγει, επεξεργάζεται και ταξινομεί το υλικό.

Συμπεράσματα

Μετά την ενημέρωση και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της εργασίας της κάθε ομάδας, ζητήθηκε από τον συντονιστή να γράψουν σε χρόνο 10', συμπεράσματα που σχετίζονται με τη θεματική που ασχολήθηκε η κάθε ομάδα.

ΘΕΜΑ: «Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής»**ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΕΞΟΧΗΣ Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ**Σχολική Σύμβουλος 34ης Περιφέρειας Ν. Πιερίας: *Πάτρα Ουρανία*Εκπαιδευτικός υλοποίησης: *Τζητηρίδου Ελευθερία***Στάδια του προγράμματος****Κριτήρια επιλογής του προγράμματος**

- 1) Η δυνατότητα πολλαπλών εφαρμογών του υπολογιστή στο Νηπιαγωγείο
- 2) Η χρήση του υπολογιστή ως εποπτικού μέσου διδασκαλίας
- 3) Ο Η/Υ ως εργαλείο αλληλεπίδρασης με τους μαθητές στο Νηπιαγωγείο
- 4) Ο Η/Υ ως ψυχαγωγοπαιδαγωγικό μέσο στο Νηπιαγωγείο.

Κύριοι στόχοι του προγράμματος

- 1) Εξοικείωση των παιδιών στο υπολογιστικό περιβάλλον
- 2) Γνωριμία με τη χρήση και τη λειτουργία των κυριότερων μονάδων του Η/Υ
- 3) Η συνειδητοποίηση των παιδιών ότι ο Η/Υ βοηθάει τον άνθρωπο στην εργασία του και ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για παιχνίδι και ψυχαγωγία
- 4) Ατομική επεξεργασία θεμάτων στον υπολογιστή με σκοπό την επίλυση ομαδικών προβλημάτων.

Προβληματισμός

Η εκτυπωμένη εικόνα με πρόσωπα του Disney από υπολογιστή που μας έφερε ένα νήπιο, ο Μιχάλης, αποτέλεσε το έναυσμα για την επιλογή του θέματός μας. Η μεγάλη εντύπωση που προξένησε, το αποτέλεσμα της εκτύπωσης αυτής, φάνηκε από το γεγονός ότι κάθε παιδί εξέφρασε την έντονη επιθυμία του να αποκτήσει μια τέτοια εικόνα. Αναρωτηθήκαμε πώς θα αποκτήσουμε έναν υπολογιστή για να πετύχουμε το στόχο μας. Η απάντηση δόθηκε άμεσα από το Δημοτικό Σχολείο, με το οποίο είμαστε στην ίδια αυλή, ότι είναι στη διάθεσή μας η χρήση του υπολογιστή που μόλις αποκτήθηκε. Βεβαιωθήκαμε για την επιτυχή επιλογή του θέματος, όταν ένα νήπιο, η Μαρία, στο πλαίσιο μελέτης των σχημάτων παρουσίασε στο νηπιαγωγείο ένα εκτυπωμένο χρωματιστό ανθρωπάκι σχεδιασμένο με κύκλους. Τα παιδιά εντυπωσιασμένα από τις δυνατότητες του υπολογιστή άρχισαν να ζητούν επίμονα το νέο φίλο τους, τον υπολογιστή. «Κυρία, τότε θα μάθουμε ηλεκτρονικό υπολογιστή;», «Εγώ έχω στο σπίτι μου», «Κυρία, εγώ μπαίνω στο ίντερνετ».

1η Φάση του σχεδίου εργασίας

Διερευνήθηκαν οι υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των παιδιών σχετικά με το θέμα μας και καταγράφηκαν όπως ακριβώς ειπώθηκαν.

ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Ανέστης: - Να γράφω, να ζωγραφίζω

Μαργαρίτα: - Να ζωγραφίζω

Δημήτρης: - Να παίζω παιχνίδια

Χρήστος: - Να παίζω παιχνίδια

Σάκης: - Να ζωγραφίζω

Μαρία, Κεράσα, Μαράκι, Κώστας: Να γράφω

Μιχάλης: - Να κάνω παζλ

Στη συνέχεια διατυπώσαμε τους προβληματισμούς μας με ερωτήματα αναφερόμενα στο θέμα μας, για την επιτυχή ανάλυση και επεξεργασία του. Πάνω σ' ένα απλό άσπρο χαρτί καταγράψαμε τα ερωτήματα με μορφή ιστογράμματος και το αναρτήσαμε στον πίνακα με τα λειτουργικά κείμενα. Τέθηκε θέμα για την μεθοδολογία που θα ακολουθήσουμε και καταλήξαμε να εργαστούμε σε τρεις ομάδες, όπως ήμασταν χωρισμένοι για τα καθήκοντα της ημέρας στο νηπιαγωγείο. Μοιράσαμε τις ερωτήσεις κατά την προτίμηση των παιδιών και αποφασίσαμε να συλλέξουμε όποιες άλλες πληροφορίες ή υλικό σχετίζεται με το θέμα μας.

2η Φάση Διεξαγωγή δραστηριοτήτων

Στο νηπιαγωγείο άρχισαν οι μικροί δημοσιογράφοι να συγκεντρώνουν τις απαντήσεις μας καθώς και βιβλία με πληροφοριακό υλικό. Έτσι ανέκλυψε ένας νέος προβληματισμός για τον τόπο έκθεσης του υλικού αυτού. Ακούστηκαν όλες οι απόψεις και καταλήξαμε στην καταλληλότερη πρόταση για τα δικά μας δεδομένα. Αποφασίσαμε όλες οι ομάδες να εκθέσουν το υλικό τους στη γωνιά των εικαστικών, που είναι σε εμφανές σημείο, τοποθετώντας το σε διαφορετικές θέσεις. Όταν πλέον συγκεντρώθηκαν όλες οι απαντήσεις και το έντυπο υλικό, αρχίσαμε κατά ομάδα την επεξεργασία του. Πρώτα μεταφέραμε το ιστόγραμμα του θέματός μας σ' ένα μεγάλο χαρτόνι, το οποίο τοποθετήσαμε στο τραπέζι του υπολογιστή, εγκαινιάζοντας και επισημοποιώντας έτσι το πρόγραμμά μας.

Γνωριμία και πρώτη επαφή με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και τις κυριότερες μονάδες του

Η πρώτη ομάδα μας οδήγησε στο χώρο όπου είχε εκθέσει το υλικό της. Διαβάσαμε τις απαντήσεις στα ερωτήματα που είχαν αναλάβει. Τι είναι υπολογιστές; Ποιος τους εφεύρε; Από ποια μέρη αποτελείται ο υπολογιστής; Απλοποιήθηκαν οι απαντήσεις ώστε να μπορούν να γίνουν κατανοητές από τα παιδιά. Έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον όταν παρομοιάσαμε τον υπολογιστή με το δικό μας εγκέφαλο. Ο υπολογιστής είναι μια μηχανή που μπορεί να υπολογίζει, να αποθηκεύει πληροφορίες που χρειάζεται ο άνθρωπος και να βοηθάει παιδιά στις σπουδές τους. Όπως εμείς καταγράφουμε στον εγκέφαλό μας κάθε γνώση που μαθαίνουμε, ακούμε, έτσι και ο υπολογιστής έχει την κεντρική μονάδα όπου συγκεντρώνει τις πληροφορίες του. Ο Αμερικανός Τζών Φον Νιούμαν εφεύρε τους υπολογιστές και πραγματικά έφερε την επανάσταση στην τεχνολογία. Ειπώθηκε ότι ο πρώτος υπολογιστής δεν είχε τη σημερινή μορφή, αλλά καταλάμβανε ένα ολόκληρο δωμάτιο. Τα παιδιά εντυπωσιάστηκαν ακούγοντας αυτή την πληροφορία.

Δραματοποίηση των μερών του υπολογιστή

Η πρώτη ομάδα ανέλαβε να δραματοποιήσει τον εγκέφαλο όπως ονομάσαμε την κεντρική μονάδα, η δεύτερη την οθόνη, το πληκτρολόγιο και η τρίτη το ποντίκι με εκτυπωτή. Οι πληροφορίες: παιδιά με το άκουσμα απαλής μουσικής λικνίζονται ελεύθερα στο χώρο του νηπιαγωγείου, αναπαριστώντας τις γνώσεις που περιέχονται σ' ένα βιβλίο. Στο σταμάτημα της μουσικής οι πληροφορίες εγκαθίστανται μέσα στον εγκέφαλο, που στο παιχνίδι μας είναι ένα τραπέζι. Τα παιδιά της δεύτερης ομάδος άρχισαν τότε να πληκτρολογούν και στη συνέχεια να κουνούν τα χέρια, τα πόδια τους, να πηδούν μιμούμενοι τις πληροφορίες που εμφανίζονται στην οθόνη. Η τρίτη ομάδα μιμήθηκε τις κινήσεις του ποντικιού, πάνω - κάτω, δεξιά - αριστερά με μουσική επένδυση. Μετά κάθισαν κάτω και σιγά - σιγά ξεδίπλωσαν το σώμα τους μέχρι που σηκώθηκαν σε όρθια στάση αναπαριστώντας έτσι την κίνηση του εκτυπωμένου χαρτιού από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Παρουσίαση του προγράμματος - Γλωσσικά παιχνίδια

Προετοίμασαν την τάξη για να την υποδοχή των νηπιαγωγών που συμμετέχουν

στην Ευέλικτη ζώνη. Κόλλησαν τις φωτογραφίες τους σε πολύχρωμα χαρτόνια που ανάρτησαν στους τοίχους του νηπιαγωγείου. Τακτοποίησαν το τραπέζι του Η/Υ που πλέον είχε αποκτήσει παλιά πληκτρολόγια και ποντίκια για την εξάσκησή τους.

Μετά από προτάσεις και συζητήσεις αποφασίστηκε να καλέσουν τους γονείς, τους οποίους πρότειναν να ετοιμάσουν μπουφέ για τους καλεσμένους ενώ τα παιδιά ανέλαβαν το ψυχαγωγικό μέρος του προγράμματος με δραστηριότητες.

Παιχνίδια με τα συναισθήματά τους

Χωρίστηκαν στις ομάδες τους και άκουσαν τη μαγνητοφωνημένη κασέτα από την επίσκεψή στο ραδιόφωνο που πραγματοποιήθηκε. Κατόπιν εξέφρασαν τα συναισθήματα που τους δημιουργήθηκαν. Τα καταγράψαμε σε διαφορετικού χρώματος χαρτόνια για την κάθε ομάδα. Για να αποφευχθεί η αναρχία των παιδιών κατά τη διάρκεια των παιχνιδιών, είχαν μοιραστεί στους παίχτες των ομάδων κόκκινες και πράσινες καρτέλες, ανάλογα με τις προτιμήσεις τους. Όποιο μέλος της ομάδας ήθελε να παίξει σήκωνε την κάρτα του για να εκφράσει το συναίσθημά του. Στη συνέχεια η κάθε ομάδα καλέστηκε να βρει τα αντίθετα συναισθήματα απ' αυτά που καταγράφηκαν. Για κάθε σωστή απάντηση οι ομάδες κέρδισαν πόντους. Σε περίπτωση που δεν γνώριζαν την απάντηση επιτρεπόταν η συνεργασία μεταξύ των ομάδων. Ακόμα εάν δεν τα κατάφεραν μόνοι τους, είχαν τη δυνατότητα να ζητήσουν τη βοήθεια του κοινού, που στην προκειμένη περίπτωση ήταν οι συνάδελφοι νηπιαγωγοί.

Οι ομάδες διάλεξαν από ένα συναίσθημα με το οποίο δημιούργησαν προτάσεις.

Συνεχίστηκαν οι δραστηριότητες με το παιχνίδι του εκατομμυριούχου. Στην οθόνη ενός Η/Υ από χαρτόνι εμφανίστηκαν τα ονόματα των εφευρετών [Μορς, Μαρκόνι, Γκράχαμ Μπελ, Τζον Φον Νιούμαν], τα οποία με τη σειρά η κάθε ομάδα αναγνώρισε και τοποθέτησε δίπλα τους κινητές καρτέλες, πρώτα με τις εικόνες των εφευρέσεων τους και κατόπιν με τις ονομασίες των εφευρέσεων. Για κάθε σωστή απάντηση κέρδισαν πόντους και για τις βοήθειες ίσχυσαν τα παραπάνω. Τα παιδιά καθώς και όλοι οι παρευρισκόμενοι χάρηκαν πολύ με τα παιχνίδια και τον αυθορμητισμό των παιδιών στις συνεργασίες τους και ενθουσιάστηκαν ακόμη περισσότερο στη συνέχεια π, που καλέστηκε η κάθε ομάδα να επιλέξει την εφεύρεση που δραματοποίησε. Τα μέλη των ομάδων συζήτησαν και οι ομαδάρχες ανακοίνωσαν τις αποφάσεις της πλειοψηφίας. Η ομάδα τίγρης δραματοποίησε τον Η/Υ και το Τριαντάφυλλο το σήμα Μορς.

Ιστορίες των παιδιών

Κατά τη διάρκεια ανάπτυξης του σχεδίου εργασίας τα παιδιά διατύπωσαν αρκετές ιστορίες τις οποίες βιβλιόδεσαν και τοποθέτησαν στη βιβλιοθήκη, Αναφέρουμε την ιστορία που σχετίζεται με το ραδιόφωνο, όπου φαίνεται πως τα παιδιά χρησιμοποιούν τις γνώσεις που αποκόμισαν από την ενεργή συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Ο τίτλος της ιστορίας είναι «Ο Νίκος και το Ραδιόφωνο»

3η Φάση Περάτωση - Αξιολόγηση του σχεδίου εργασίας

Πλησίασε η εθνική γιορτή της 25ης Μαρτίου. Διαβάστηκε η Ειρήνη του Αριστοφάνη στα παιδιά. Το θέμα κέντρισε το ενδιαφέρον των παιδιών, το χαρακτήρισαν ευχάριστο και το επέλεξαν σε σχέση με τα παραδοσιακά θεατρικά, για να το παρουσιάσουν στη γιορτή μας. Ήθελαν να δώσουν ένα μήνυμα σε όλους, ότι τάσσονται υπέρ της ΕΙΡΗΝΗΣ που τόσο κινδυνεύει στην εποχή μας με την ανάπτυξη και κακή χρήση των Η/Υ.

Όταν όλα ετοιμάστηκαν, σκέφτηκαν ότι πρέπει να στείλουν προσκλήσεις στους καλεσμένους της γιορτής. Η ομάδα τριαντάφυλλο ανέλαβε την πληκτρολόγηση του κειμένου στον Η/Υ ενώ η ομάδα του τίγρη ετοίμασε τα άσπρα περιστέρια και τα κλαδιά ελιάς που κόλλησαν πάνω στο γαλάζιο κάσον της πρόσκλησης.